

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Інформаційне забезпечення міжнародного бізнесу

(на матеріалах ТОВ " СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД ",

смт. Володарськ-Волинський)

Студента 2 курсу, 9м групи,
спеціальності 292 «Міжнародні
економічні відносини»
спеціалізації «Міжнародний бізнес»

Гури
Павла Сергійовича

Науковий керівник
канд. екон. наук, доцент

Дьяченко
Ольга Володимирівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, професор

Онищенко
Володимир Пилипович

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	6
1.1. Аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	6
1.2. Аналіз інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	12
Висновки до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СЕРЕДОВИЩА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	19
2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу	19
2.2. Вибір приймаючої країни ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у контексті інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу	25
Висновки до розділу 2	31
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	33
3.1. Рекомендації щодо вдосконалення інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	33
3.2. Прогнозна оцінка ефективності запропонованих заходів	39
Висновки до розділу 3	45
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	55

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Функціонування підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу в умовах глобалізації вимагає від керівників і фахівців вміння передбачати перспективи, приймати обґрунтовані стратегічні рішення, що сприятимуть підвищенню рівня конкурентоспроможності компанії на зовнішніх ринках. Однією з основних концепцій успішної діяльності підприємства є управлінська діяльність. Якість управління і прийняття економічних рішень безпосередньо пов'язані з наявністю повної, актуальної й достовірної інформації про ринок, попит на продукцію, вподобання споживачів, ринкову кон'юнктуру, дії конкурентів, а також про показники діяльності об'єкта управління тощо. Значні обсяги інформації, яка пов'язана з оперативними розрахунками, пошук і надання менеджерам відповідної інформації для прийняття рішень вимагають необхідності використання інформаційного забезпечення бізнесу, переважно, у вигляді нових інформаційних технологій [1].

У сучасних умовах успішна реалізація цілей і завдань розвитку підприємства значною мірою залежить від ефективного використання його інформаційних ресурсів. Інформаційні ресурси є основою інформаційного забезпечення діяльності підприємств, визначають їх стратегічний успіх. Передумови інформаційної підтримки діяльності підприємства формуються під безпосереднім впливом чинників його зовнішнього та внутрішнього середовища та орієнтують підприємство на збільшення обсягів інформаційних ресурсів.

Проблемам інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу присвячено багато робіт вітчизняних учених, серед яких: Крістев А. [1], Денисов О. [2], Тронь С. [3], Шпак Ю. [4], Нога І. [5], Скриньковський, Р. [5], Павловські Г. [5], Іванов Ю. [6], Ус М. [6], Стадник В. [7], Головчук О. [7], Лозиченко О. [8], Суліменко Л. [9], Киян А. [9] та ін.

Об'єктом дослідження є процес інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу.

Метою дослідження є визначення напрямів та розроблення рекомендацій щодо удосконалення інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу.

Для досягнення зазначеної мети було вирішено такі **завдання**:

- проаналізовано фінансово-господарську та міжнародну економічну діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»;
- проаналізовано інформаційне забезпечення ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» при здійсненні міжнародного бізнесу;
- оцінено сприятливість середовища міжнародного бізнесу;
- обрано приймаючу країну ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у контексті вдосконалення інформаційного забезпечення;
- розроблено рекомендації щодо вдосконалення інформаційного забезпечення ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»;
- оцінено ефективність запропонованих заходів.

У роботі використані загальнонаукові та спеціальні **методи наукового дослідження**, а саме: статистико-економічний (для аналізу стану і динаміки діяльності підприємства) діалектичний метод (при дослідженні інформаційного забезпечення підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу); системний та порівняльний аналіз (при оцінюванні ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства); абстрактно-логічний (для обґрунтування теоретичних узагальнень та формулювання висновків); аналіз та синтез (для оцінки динамічних та структурних зрушень у діяльності досліджуваного підприємства та її ефективності) та ін.

Інформаційною базою дослідження є дані фінансової звітності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД», матеріали наукових конференцій, публікації вітчизняних та закордонних науковців, офіційні сайти міжнародних та вітчизняних організацій, результати аналітичних розрахунків.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробленні рекомендацій щодо вдосконалення інформаційного забезпечення досліджуваного підприємства та їх економічному обґрунтуванні.

Практичне значення отриманих результатів випускної кваліфікаційної роботи полягає у тому, що запропоновані заходи щодо удосконалення інформаційного забезпечення діяльності підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу можуть бути використані у практичній діяльності підприємства.

Інформація щодо апробації результатів дослідження:

1. Гура П.С. Інформаційне забезпечення діяльності підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу / П.С. Гура // Міжнародний бізнес: Збірник наукових статей студентів. Ч. 1. відп. ред. Т.М. Мельник. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. - С. 17-22.

2. Gura P.S. Operational perspectives of canada-ukraine free trade agreement / P.S. Gura // Геоекономічні та політико-правові виклики структурній перебудові міжнародних зв'язків України [Електронне видання]: тези доповідей III Всеукр. наук.-практ. конф. студ. (Київ, 6 – 7 березня 2019 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. у-т, 2019. – 617 с. – С. 211-214.

Структура й обсяг роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел з 43 найменувань, 8 додатків. Матеріали роботи містять 7 рисунків та 25 таблиць. Загальний обсяг роботи складає 71 сторінку, основної частини – 54 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

1.1. Аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є виробником продукції з граніту, габро та інших різновидів натурального каменю. Підприємство пропонує широкий асортимент продукції: бруківка, облицювальні плити, бордюри, плити мощення, стовпчики, балясини, стільниці, підвіконня, сляби та інше.

Основним видом діяльності підприємства за КВЕД є 23.70 «Різання, оброблення та оздоблення декоративного та будівельного каменю».

Аналіз фінансово-господарського стану підприємства здійснюється на основі даних фінансової звітності підприємства (дод. А).

Результати аналізу фінансової діяльності підприємства узагальнено у дод. Б.

Чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» останніми роками мав тенденцію до зменшення. Найбільше зменшення відбулося у 2018 р. порівняно з 2017 р. – на 8%. Здебільшого це відбулося за рахунок збільшення інших витрат – на 4%. Загалом за 2014-2018 рр. чистий дохід від реалізації продукції зменшився на 8%. За рахунок того, що чистий дохід зменшувався швидше, ніж собівартість продукції, доходи підприємства у 2018 р. порівняно з 2017 р. скоротилися на 9%. Собівартість реалізованої продукції у досліджуваному періоді збільшилася на 6%. Як результат, скоротився і прибуток підприємства – на 49% за досліджуваний період.

Розглянемо показники майнового стану підприємства, що відображаються в активі балансу (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Динаміка активів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр.

Джерело: складено автором за даними дод. В.

Протягом досліджуваного періоду спостерігалось зменшення вартості активів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» (на 9,6%). Зменшення відбувалося як за рахунок скорочення вартості необоротних активів (на 14,8%), так і за рахунок незначного скорочення вартості оборотних активів (на 1,3%). При цьому найбільше зменшення необоротних активів відбулося у 2016 р. порівняно з 2015 р. (на 15,8%). Вартість основних засобів у загальному обсязі необоротних активів на протязі 2014-2018 рр. зменшився незначно (на 3,3%). Знос основних засобів за досліджуваний період збільшився у 1,8 рази. У структурі необоротних активів найбільшу частку становлять основні засоби (54,3%), що є позитивним моментом у роботі підприємства. Вартість оборотних активів у 2017-2018 рр. скорочувалася швидшими темпами, ніж необоротних (на 6,5% та 3,2% відповідно), в основному за рахунок збільшення дебіторської заборгованості та запасів. У 2017 р. дебіторська заборгованість збільшилася на 32,8%, проте вже у 2018 р. ситуація суттєво змінилася і заборгованість зменшилася на 56,2%. Запаси підприємства, як виробничі, так і готова продукція, зменшувалися щороку за виключенням 2015 р. У структурі оборотних активів найбільшу частку становить інша поточна дебіторська заборгованість (49%).

Розглянемо джерела фінансування майна підприємства, що відображаються у пасиві балансу (рис. 1.2).

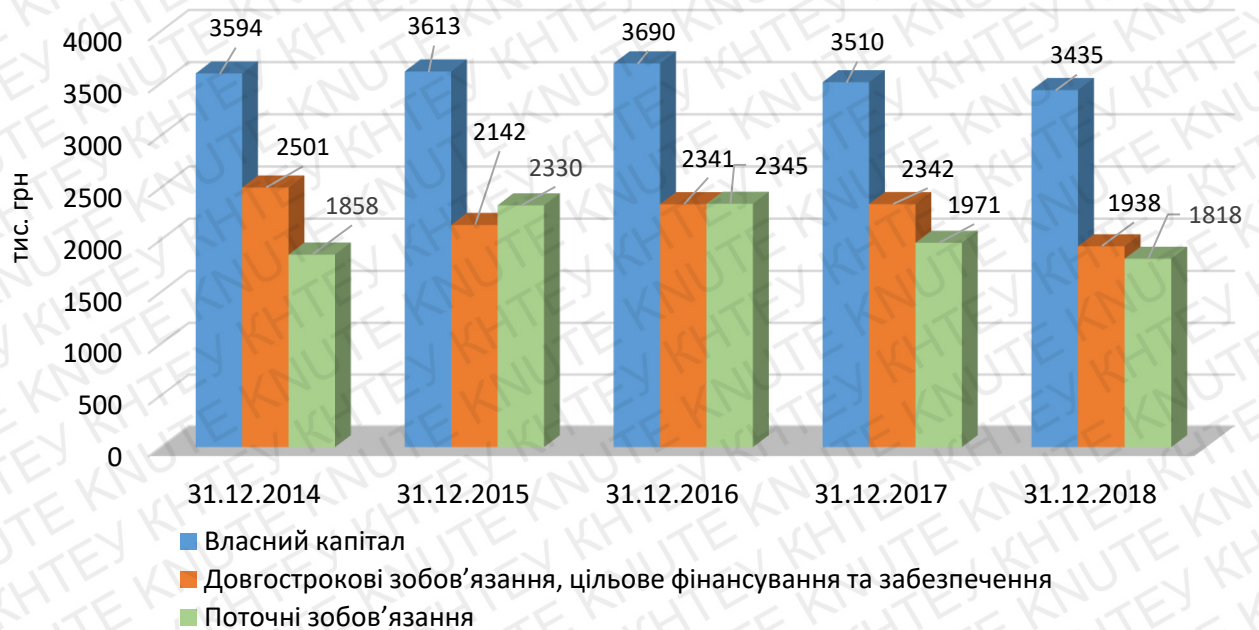

Рис. 1.2. Динаміка пасивів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр.

Джерело: складено автором за даними дод. Г.

Джерела фінансування ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у досліджуваному періоді зменшилися як за рахунок власного капіталу, так і за рахунок позикових коштів. Так, у 2014-2018 рр. вартість власного капіталу зменшилася на 4,4%. Це відбулося, в основному, за рахунок скорочення резервного капіталу та нерозподіленого прибутку. Довгострокові зобов'язання і забезпечення у досліджуваному періоді зменшилися на 22,5%, Поточні зобов'язання і забезпечення зменшилися на 2,2%. У структурі поточних зобов'язань найбільше зменшилися довгострокові зобов'язання (на 76,8%), натомість збільшилася вартість зобов'язань за товари, роботи, послуги (у 3,1 рази), за розрахунками зі страхування (у 2,6 рази) та за розрахунками з оплати праці (у 3 рази).

Здійснимо більш детальний аналіз фінансового стану підприємства з урахуванням динаміки його змін, які склалися за результатами господарської діяльності підприємства за 5 останніх років за допомогою групи показників.

За допомогою показників ліквідності та платоспроможності визначимо спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та ступінь фінансової стійкості та незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування його діяльності (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Динаміка показників ліквідності та платоспроможності

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр.

Показники	На 31.12. 2014	На 31.12. 2015	На 31.12. 2016	На 31.12. 2017	На 31.12. 2018	Абсолютне відхилення, 2018/2014
<i>Показники ліквідності</i>						
Коефіцієнт покриття	1,66	1,65	2,05	1,79	1,67	0,01
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,50	1,51	1,92	1,65	1,55	0,05
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,46	0,32	0,27	0,27	0,22	-0,24
Чистий оборотний капітал, тис. грн	122,2	150,4	245,3	155,4	122,2	0,00
<i>Показники платоспроможності</i>						
Коефіцієнт платоспроможності	0,45	0,45	0,44	0,45	0,48	0,03
Коефіцієнт фінансування	1,21	1,24	1,27	1,23	1,09	-0,12
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,40	0,39	0,51	0,44	0,40	0,00
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,34	0,42	0,66	0,44	0,36	0,02

Джерело розраховано автором за даними додатку А.

Результати розрахунків свідчать, що значення коефіцієнта покриття у 2014-2018 рр. було на рівні нормативного, та, не зважаючи на те, що динаміка показника має тенденцію до зменшення – у 2018 р. воно становило 1,67 проти 1,79 – у 2017 р., підприємство має достатньо ресурсів, що можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань. Значення коефіцієнта швидкої ліквідності у 2014-2018 рр. показує, що, підприємство має низький фінансовий ризик, а отже, потенційні можливості для залучення додаткових фінансових ресурсів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності свідчить про спроможність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» сплачувати свою короткотермінову кредиторську заборгованість. Починаючи з 2015 р. обсяг чистого оборотного капіталу щорічно збільшувався, але у 2018 р. спостерігалось його різке зменшення, що в результаті призвело до установлення його значення на рівні 2014 р. Проте, його величина свідчить про спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність.

Коефіцієнт платоспроможності менше нормативного значення, отже, фінансова стійкість підприємства знаходиться на низькому рівні. Підприємство неефективно використовує та розміщує позикові кошти, що в майбутньому, може призвести до нездатності підприємства відповідати за своїми зобов'язаннями. Щоб уникнути такої ситуації, важливо прийняти такі управлінські рішення, як збільшення обсягів власного капіталу або зменшення частки позикових фінансових ресурсів в загальному обсязі капіталу. За результатами розрахунку коефіцієнту фінансування можемо зробити висновок, що більшість частини майна підприємства сформована з позикових коштів, підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування, і це може свідчити про небезпеку неплатоспроможності та утруднити можливість одержання кредиту. Але позитивним є те, що значення показника протягом 2017-2018 рр. мав тенденцію до зменшення. У 2014-2018 рр. підприємство було забезпечено ресурсами для проведення незалежної фінансової політики, про що свідчить значення коефіцієнту забезпеченості власними оборотними засобами. Коефіцієнт маневреності власного капіталу у 2017-2018 рр. мав тенденцію до зменшення, але його значення свідчить про достатню гнучкість у використанні власного капіталу.

Визначимо ефективність основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю обертання фінансових ресурсів підприємства (табл. 1.2). Коефіцієнт оборотності активів у досліджуваному періоді мав тенденцію до зменшення, що свідчить про неефективне використання підприємством усіх наявних ресурсів, незалежно від джерел їхнього залучення. Так, за 2014-2018 рр. цей показник зменшився на 0,10. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за досліджуваний період дещо зменшився. У середньому станом на кінець 2018 р. підприємство мало можливість розраховуватись з кредиторами кожні 18 днів. При цьому строк погашення кредиторської заборгованості становив 20 днів проти 15 днів у 2014 р. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості зменшився та становив у 2018 р. 11,71 проти 19,06 – у 2014 р. Проте, строк погашення дебіторської заборгованості навпаки збільшився з 18,88 у 2014 р. до 30,75 – у 2018 р.

Таблиця 1.2

**Динаміка показників ділової активності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»
за 2014-2018 рр.**

Показники	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютне відхилення, 2018/2014
Коефіцієнт оборотності активів	3,39	3,57	3,48	3,32	3,29	-0,10
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	19,06	15,47	10,11	9,56	11,71	-7,35
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	23,28	20,54	17,96	18,13	17,98	-5,30
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	18,88	23,27	35,61	37,66	30,75	11,87
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	15,46	17,52	20,04	19,86	20,02	4,56
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	50,15	50,70	51,94	55,12	63,18	13,03
Коефіцієнт оборотності основних засобів	8,69	9,20	9,23	8,03	6,84	-1,85
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	7,49	7,94	7,84	7,48	7,11	-0,38

Джерело розраховано автором за даними додатку А.

Збільшення значення коефіцієнту оборотності матеріальних запасів у досліджуваному періоді свідчить про швидкість реалізації товарно-матеріальних запасів підприємства прискорюється. Така тенденція позитивно впливає на рівні оборотності запасів, тобто на забезпеченні обсягу реалізації продукції. Коефіцієнт оборотності основних засобів у 2014-2018 рр. зменшився, а отже можна стверджувати, що основні засоби підприємства використовувалися неефективно. Коефіцієнт оборотності власного капіталу протягом всього періоду, що досліджується, мав тенденцію до зменшення, що вказує на неефективне використання власного капіталу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Результати аналізу рентабельності досліджуваного підприємства представлено у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Показники рентабельності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр.

Показники	2014	2015	2016	2017	2018
Коефіцієнт рентабельності активів	1,00	1,02	1,08	0,84	0,54
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	2,22	2,28	2,43	1,89	1,16
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,30	0,29	0,31	0,25	0,16
Коефіцієнт рентабельності діяльності продукції	-0,02	0,02	-0,01	0,04	0,09

Джерело розраховано автором за даними додатку А.

Ефективність використання активів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у досліджуваному періоді зменшилася, що є негативною тенденцією діяльності підприємства. Схожа динаміка простежується і щодо інших показників рентабельності, що свідчить про неефективне вкладення коштів до даного підприємства та зменшення прибутковості його господарської діяльності.

1.2. Аналіз інформаційного забезпечення ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» при здійсненні міжнародного бізнесу

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» здійснює міжнародну економічну діяльність шляхом експорту виробленої продукції. Продукція підприємства відповідає міжнародним вимогам, що дає можливість вийти на зовнішній ринок та зайняти на ньому певне місце. Організацією міжнародної економічної діяльності та реалізацією експортних угод на підприємстві займається менеджер з зовнішньоекономічних зв'язків.

Динаміку обсягів виробництва та реалізації продукції ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» наведено у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Динаміка обсягів чистого доходу від реалізації продукції ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у 2014-2018 рр., тис. грн

Показники	2014	2015	2016	2017	2018	Відносне відхилення, %			
						2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017
Чистий дохід від реалізації продукції, у тому числі:	26801	28606	28641	26919	24687	106,7	100,1	94,0	91,7
- на внутрішньому ринку	17057	17642	17438	16117	14428	103,4	98,8	92,4	89,5
- на зовнішніх ринках	9744	10964	11203	10802	10259	112,5	102,2	96,4	95,0

Джерело розраховано автором за даними ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Обсяги виробництва продукції ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» протягом 2017-2018 рр. зменшилися (на 6% та 8,3% відповідно). У той же час зменшилися обсяги реалізації продукції як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках. Обсяги продажів на внутрішньому ринку країни скоротилися у 2017 р. на 7,6%, у 2018 р. – на 10,5% порівняно з попереднім періодом. Експорт товарів скоротився у 2017 р. на 3,6%, у 2018 р. – на 5% порівняно з попереднім періодом.

У структурі реалізації продукції переважають обсяги продажу на внутрішньому ринку (рис. 1.3). Проте протягом досліджуваного періоду частка експорту у загальній структурі реалізації товарів збільшилася з 36,4% у 2014 р. до 41,6% у 2018 р.

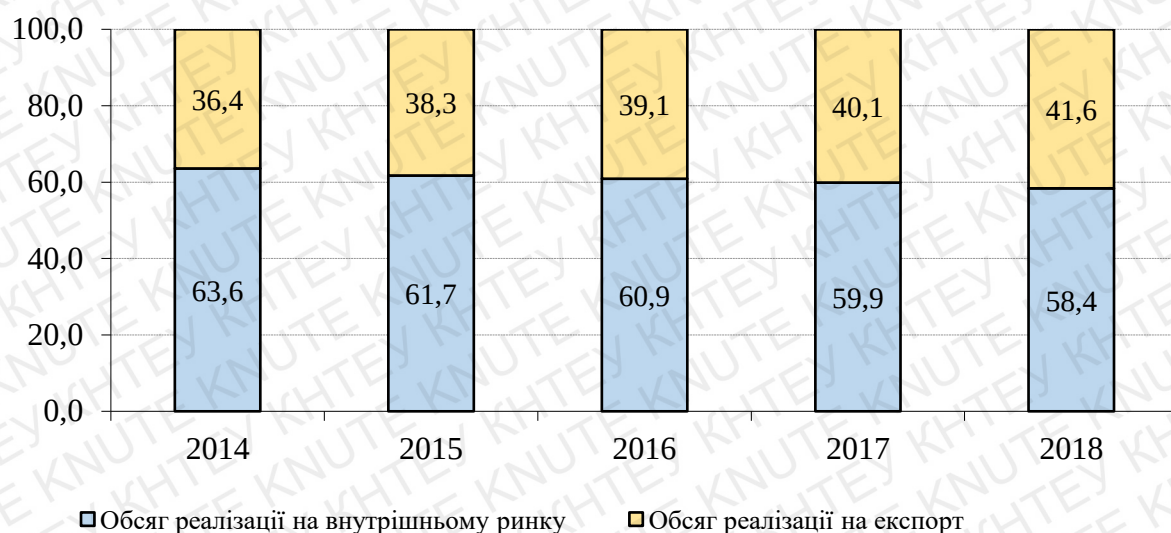

Рис. 1.3. Структура обсягів реалізації продукції ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у 2014-2018 рр., %

Джерело розраховано автором за даними ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Згідно результатів розрахунків, представлених у табл. 1.5, впродовж 2017-2018 рр. експорт товарів мав тенденцію до зменшення. Відбулося скорочення обсягів майже всіх видів продукції. У 2018 р. порівняно з попереднім періодом суттєво скоротилися обсяги поставок виробів з мармуру (на 17,4%) та лабрадориту (на 9,6%). Проте у 2018 р. збільшилися обсяги експорту виробів з габро (на 14,6%).

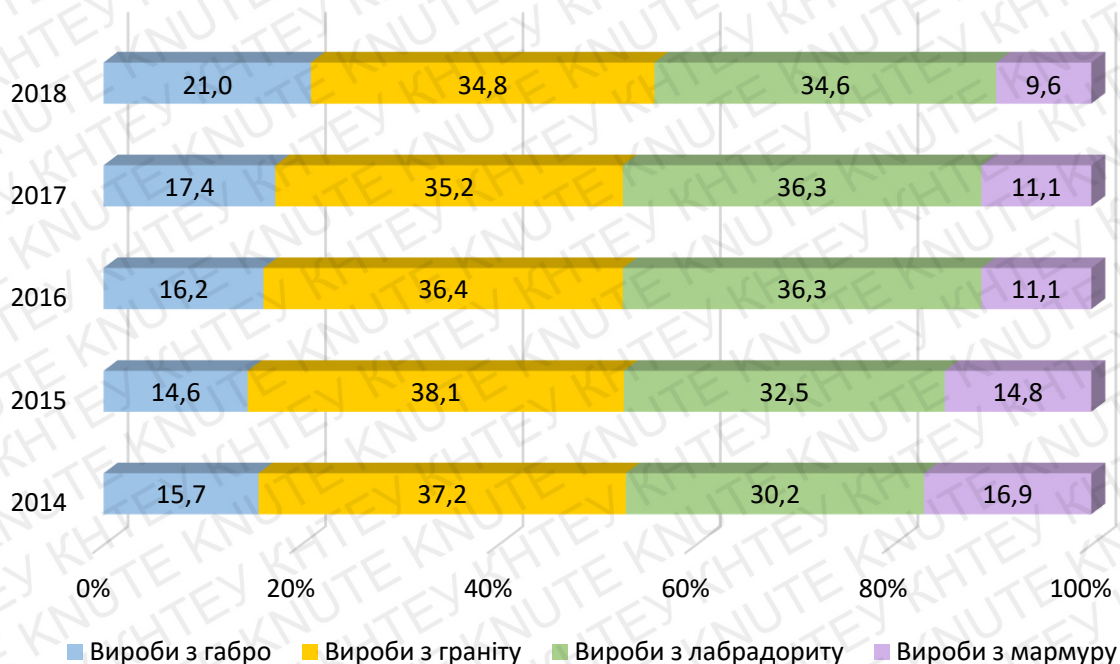
Таблиця 1.5

**Динаміка обсягів експорту ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»
за видами продукції у 2014-2018 рр., тис. грн**

Продукція	2014	2015	2016	2017	2018	Відносне відхилення, %			
						2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017
Вироби з габро	1529,8	1600,6	1814,8	1879,6	2154,3	104,6	113,4	103,6	114,6
Вироби з граніту	3624,7	4177,1	4077,7	3802,4	3570	115,2	97,6	93,2	93,9
Вироби з лабрадориту	2942,6	3557,7	4068,9	3923,5	3545,4	120,9	114,4	96,4	90,4
Вироби з мармуру	1646,7	1628,1	1241,2	1196,8	988,9	98,9	76,2	96,4	82,6
Всього	9743,8	10963,5	11202,6	10802,3	10258,6	112,5	102,2	96,4	95,0

Джерело розраховано автором за даними ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

У структурі експорту ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» впродовж досліджуваного періоду не відбулося значних змін (рис. 1.4).

**Рис. 1.4. Товарна структура експорту ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»
за 2014-2018 рр.**

Джерело розраховано автором за даними ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Майже 70% експорту становлять вироби з граніту та лабрадориту. Протягом 2014-2018 рр. у товарній структурі експорту збільшилася частка виробів з габро. Натомість зменшилася частка виробів з мармуру.

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» на протязі значного проміжку часу здійснює експорт до п'яти країн. Як бачимо з табл. 1.6, це все країни Європейського Союзу.

Таблиця 1.6

**Динаміка обсягів експорту ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»
за країнами-контрагентами у 2014-2018 рр., тис. грн**

Країни	2014	2015	2016	2017	2018	Відносне відхилення, %			
						2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017
Іспанія	1608,2	1708,2	1694,5	1788,5	1885,8	106,2	99,2	105,5	105,4
Польща	2474,6	2442,8	2750,3	3792,9	3785,6	98,7	112,6	137,9	99,8
Німеччина	1210,2	1438,3	1171,6	1011,2	913,9	118,8	81,5	86,3	90,4
Франція	3460,6	4164,5	4708,9	3513,6	3069	120,3	113,1	74,6	87,3
Румунія	990,2	1209,7	877,3	696,1	604,3	122,2	72,5	79,3	86,8
Всього	9743,8	10963,5	11202,6	10802,3	10258,6	112,5	102,2	96,4	95,0

Джерело розраховано автором за даними ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

У динаміці географічної структури досліджуваного підприємства склалася аналогічна ситуація, що і у товарній – обсяги поставок впродовж останніх двох років скоротилися до всіх країн, крім Іспанії. Найбільше скоротилися поставки до Румунії (на 13,2%), дещо менше – до Франції (на 12,7%), Німеччини (на 9,6%) та Польщі (на 0,2%). Поставки до Іспанії збільшилися на 5,4%.

Як видно з рис. 1.5, найбільшу частку в експорті підприємства у 2018 р. займають Польща (36,9%) та Франція (29,9%). Найменша частка припадає на Румунію (5,9%). При цьому упродовж досліджуваного періоду у географічній структурі експорту ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» відбулося збільшення частки Польщі (з 25,4% до 36,9%) та Іспанії (з 16,5% до 18,4%). Проте зменшилася частка таких країн, як Німеччина (з 12,4% до 8,9%), Франції (з 35,5% до 29,9%) та Румунії (з 10,2% до 5,9%).

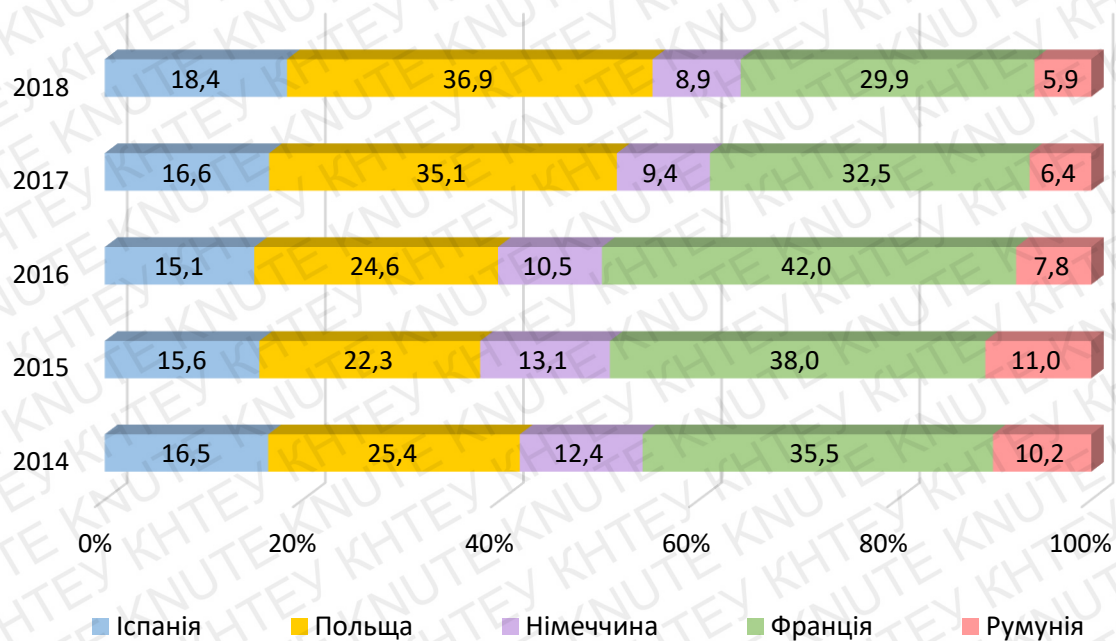

Рис. 1.5. Географічна структура експорту ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр.

Джерело розраховано автором за даними ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Здійснимо оцінку ефективності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за показниками ефекту від експортних операцій, що визначаються як абсолютні значення і відтворюються в грошових одиницях як різниця між результатами діяльності та витратами на її здійснення та за показниками ефективності, що визначаються як співвідношення чистого доходу від експорту до витрат на здійснення експорту (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

**Показники ефективності експорту ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»
у 2014-2018 рр., тис. грн**

Показник	2014	2015	2016	2017	2018
Чистий дохід від експорту продукції	9743,8	10963,5	11202,6	10802,3	10258,6
Собівартість виготовленої продукції	4385,8	4936,2	5073,7	5416,9	5344,0
Накладні витрати на експорт	1084,5	1231,9	1244,6	1230,6	1218,5
Повна собівартість експортної продукції	5470,3	6168,1	6318,3	6647,5	6562,5
Ефект експорту	4273,5	4795,4	4884,3	4154,8	3696,1
Коефіцієнт ефективності експорту	1,78	1,78	1,77	1,63	1,56

Джерело розраховано автором за даними ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Як видно з результатів розрахунків, у 2014-2018 рр. експорт ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» був ефективним, проте, значення коефіцієнта ефективності починаючи з 2016 р. має тенденцію до зменшення.

Аналіз інформаційного забезпечення показав, що ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» має власний веб-сайт (українською, російською та англійською мовами) [11]. У своїй діяльності досліджуване підприємство використовує програмне забезпечення «1С:Підприємство. Бухгалтерія 7.7», яке призначене для малих і середніх підприємств, що займаються виробництвом продукції, торговельною діяльністю, наданням послуг. У конфігурації реалізована стандартна методологія бухгалтерського і податкового обліку для підприємств відповідно до законодавства України (дод. Д).

Єдиною програмою, яка використовується на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» щодо міжнародного бізнесу, є спеціалізована програма для електронного декларування вантажів «QD Professional» (дод. Ж). Усі розрахунки ефективності міжнародних економічних операцій здійснюються підприємством з використанням стандартних офісних програм, що ускладнює виявлення трендів та унеможливлює ефективне прогнозування параметрів міжнародних операцій.

На нашу думку, ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» необхідно використовувати у діяльності програмне забезпечення, яке дозволить аналізувати дані про міжнародні економічні операції підприємства, а також робити обґрунтовані прогнози динаміки експорту на майбутні періоди, що позитивно вплине на діяльність підприємства, зокрема у сфері міжнародного бізнесу. Автоматизація системи планування експортних операцій є передумовою підвищення їх ефективності, забезпечує прозорість контролю, обґрунтоване прийняття рішень у сфері міжнародного бізнесу, ефективніше управління витратами, забезпечення зниження ризиків, спрощення процедури планування та звітності, надає можливість колективного планування.

Висновки до розділу 1

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є виробником продукції з граніту, габро та інших різновидів натурального каменю. Результати аналізу фінансової діяльності підприємства засвідчили, що чистий дохід від реалізації продукції досліджуваного підприємства останніми роками мав тенденцію до зменшення. Протягом досліджуваного періоду спостерігалось зменшення вартості активів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» як за рахунок скорочення вартості необоротних активів, так і за рахунок незначного скорочення вартості оборотних активів. Джерела фінансування ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у досліджуваному періоді зменшилися як за рахунок власного капіталу, так і за рахунок позикових коштів.

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» здійснює міжнародну економічну діяльність шляхом експорту виробленої продукції. Обсяги виробництва продукції протягом 2017-2018 рр. зменшилися. У той же час зменшилися обсяги реалізації продукції як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках. У структурі реалізації продукції переважають обсяги продажу на внутрішньому ринку, проте протягом досліджуваного періоду частка обсягів експорту у загальній структурі реалізації товарів збільшилася. Майже 70% експорту становлять вироби з граніту та лабрадориту. ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» на протязі значного проміжку часу здійснює експорт до п'яти країн Європейського Союзу. У 2014-2018 рр. експорт ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» був ефективним, проте, значення коефіцієнта ефективності починаючи з 2016 р. має тенденцію до зменшення.

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» має власний веб-сайт, використовує програмне забезпечення «1С:Підприємство. Бухгалтерія 7.7», а також «QD Professional». Проте усі розрахунки ефективності міжнародних економічних операцій здійснюються підприємством з використанням стандартних офісних програм, що ускладнює виявлення трендів та унеможливорює ефективне прогнозування параметрів міжнародних економічних операцій.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СЕРЕДОВИЩА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу

На даний час ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» активно співпрацює з контрагентами з Іспанії, Польщі, Німеччини, Франції та Румунії. Проте, доцільно розглянути можливість виходу досліджуваного підприємства на нові зовнішні ринки збуту. З огляду на специфіку товару, що є об'єктом експорту, потенційними ринками для досліджуваного підприємства обрано Болгарію, Угорщину та Австрію.

З точки зору макроекономічного середовища найбільш прогнозованими економіками є Німеччина, Польща та Франція (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Показники макроекономічного середовища для оцінки міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Макроекономічна стабільність	6,1	5,2	4,8	5,7	5,1	5,5
Розмір ринку	6,0	5,2	5,7	3,9	4,3	4,6
Монетарна свобода	5,5	5,7	5,5	6,2	5,7	5,7

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Найвищий бал щодо макроекономічної стабільності мають такі країни, як Німеччина, Болгарія та Австрія. Економіка цих країн вирізняється достатньою диверсифікацією, що забезпечує довгострокові стабільні умови функціонування. Проте за критерієм місткості ринку найбільш привабливими є Німеччина (6 балів), Франція (5,7 балів) та Польща (5,2 бали), що зумовлено високим рівнем ВВП. Найвищі бали за показником монетарної свободи серед порівнюваних економік мають Болгарія (6,2 бали), Польща, Угорщина та Австрія (по 5,7 балів). У цих країнах простежується тенденція до уніфікації та

створення універсальних правил функціонування монетарних систем, прогнозованих та стабільних фінансових умов.

Ступінь економічного лібералізму найпривабливіший у Німеччині, Болгарії та Австрії (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Показники групи «S2 Ступінь економічного лібералізму» для оцінки міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Доступ до внутрішнього ринку	5,3	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4
Доступ до зовнішніх ринків	4,2	4,6	4,3	4,2	4,4	4,4
Ефективність ринку товарів	5,3	4,6	4,7	4,3	4,4	4,9
Фіскальна свобода	6,4	6,0	4,5	6,9	5,9	6,0

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Доступ до внутрішнього ринку є майже однаковим для країн, що порівнюються: Німеччина, Польща та Франція (по 5,3 бали) та Болгарія, Угорщина та Австрія (по 5,4 бали). Доступ до зовнішніх ринків є більш сприятливим у Польщі (4,6 бали) та Угорщині та Австрії (по 4,4 бали). За критерієм ефективності товарного ринку відзначаються вищими позиціями ринки Німеччини (5,3 бали) та Австрії (4,9 бали), за критерієм фіскальної свободи – Німеччина (6,4) та Болгарія (6,9 балів).

Найбільш сприятливе інституціональне середовище для ведення бізнесу – у Німеччині та Австрії (табл. 2.3). У структурі групи показників сприятливості інституціонального середовища найбільші бали за ефективність урядової політики мають Німеччина (5,2 бали) та Австрія (4 бали). Ці ж країни є найбільш привабливими за критерієм ділової етики та корупції (5,3 та 4,9 балів відповідно). Інші країни мають вищий рівень корупції у процесі здійснення міжнародної економічної діяльності. Приватні інститути, що створюють загальноприйняті норми і правила, за якими функціонує економіка, найбільш розвинені у таких країнах, як Австрія (5,5 балів), Німеччина (5,3 бали) та Франція (5,2 бали).

Таблиця 2.3

**Показники групи «S3 Інституціональне середовище» для оцінки
міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»**

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Ефективність і прозорість прикордонного адміністрування	6,0	5,7	5,8	5,0	5,7	6,3
Етика та корупція	5,3	3,6	4,7	3,0	3,0	4,9
Приватні інститути	5,3	4,3	5,2	4,1	3,6	5,5
Ефективність урядової політики	5,2	2,9	3,8	3,2	2,8	4,0
Зловживання впливом	5,3	3,0	4,6	2,9	2,5	4,7
Право власності	5,6	4,4	5,8	4,4	4,3	5,9

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Рівень ефективності і прозорості прикордонного адміністрування є високим для всіх країн, що порівнюються. Проте, найбільший рівень прозорості та ефективності спостерігається у Австрії (6,3 бали) та Німеччині (6 балів). Найнижчий рівень зловживання впливом спостерігається у Німеччині (5,3 бали).

З точки зору сприятливості підприємницького середовища найбільш прогнозованими є економіки Австрії та Франції (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Показники групи «S4 Підприємницьке середовище» для оцінки
міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»**

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Забезпечення виконання контрактів	6,6	4,9	6,5	5,4	6,1	6,7
Оподаткування	5,3	4,1	4,7	3,4	4,9	5,3
Реєстрація власності	4,2	3,6	3,3	4,5	5,9	5,8
Реєстрація підприємства	2,4	2,3	5,8	2,8	3,8	2,3
Діловий клімат	5,3	4,5	5,0	4,2	4,5	5,4
Конкурентоспроможність	5,6	4,1	5,2	3,8	3,7	5,6

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Найбільш сприятливий діловий клімат мають Австрія (5,4 бали) та Німеччина (5,3 бали). Дещо менший бал (5) у міжнародних рейтингах отримала Франція. Також ці три країни мають найвищий рівень конкурентоспроможності: Німеччина та Австрія – по 5,6 балів, Франція – 5,2 бали. Процес реєстрації підприємства є складним у Польщі та Австрії (по 2,3 бали), найлегшим – у Франції (5,8 балів). За показником реєстрації власності лідерами є Угорщина та Австрія (5,9 та 5,8 балів відповідно). Найменший бал щодо легкості реєстрації власності має Франція (3,3 бали). Найпривабливіша система оподаткування функціонує у Австрії та Німеччині (по 5,3 бали), найнижчий бал за цим показником має Болгарія (3,4 бали). За показником забезпечення виконання контрактів найвищий бал мають Австрія (6,7 балів) Німеччина (6,6 балів) та Франція (6,5 балів).

Фінансово-інвестиційне середовище найбільш привабливе у Німеччині та Польщі (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Показники групи «S5 Фінансово-інвестиційне середовище» для оцінки міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Отримання кредитів	5,2	5,6	3,1	4,5	5,6	3,5
Захист інвесторів	4,7	5,1	5,3	6,1	3,4	5,6
Розвиненість фінансового ринку	5,0	4,2	4,5	4,1	4,3	4,6
Свобода інвестицій	5,6	5,6	5,2	4,9	5,6	6,3

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Найрозвиненішими фінансовими ринками є ринок Німеччини (5 балів). Дещо нижчий бал мають Австрія та Франція (4,6 та 4,5 балів відповідно). Отримати кредит найлегше у Польщі, Угорщині (по 5,6 балів) та Німеччині (5,2 бали), складніше – у Австрії та Франції (3,5 та 3,1 бали відповідно). Найбільш захищеними інвестори почувають себе у таких країнах, як Болгарія (6,1 бали), Австрія (5,6 балів) та Франція (5,3 бали). Показник свободи

інвестицій має найвище значення у Австрії (6,3 бали). Для Німеччини, Угорщини та Польщі цей показник складає 5,6 балів.

У табл. 2.6 містяться показники оцінки міжнародного бізнесу досліджуваного підприємства за групою інфраструктурного середовища.

Таблиця 2.6

Показники групи «S6 Інфраструктурне середовище» для оцінки міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Наявність та якість транспортної інфраструктури	6,0	3,9	6,1	3,1	3,6	4,7
Наявність та якість транспортного сервісу	5,8	4,8	5,4	4,1	4,7	5,7
Наявність та використання ІКТ	6,2	5,3	6,0	5,2	5,1	6,1
Інфраструктура електрики та телефонії	6,1	5,5	6,2	4,8	5,2	6,7
Інноваційний потенціал	5,6	3,4	4,9	3,3	3,4	5,0
Рівень технологічного розвитку	6,2	4,9	5,9	5,1	5,1	6,0

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Так, за результатами дослідження, інфраструктурне середовище найсприятливіше у Німеччині, Франції та Австрії. За наявністю та розвитком транспортної інфраструктури лідирують Франція (6,1 бал) та Німеччина (6 балів), за наявністю та якістю транспортного сервісу – Німеччина (5,8 балів), Австрія (5,7 балів) та Франція (5,4 бали). До країн з розвиненими ІКТ технологіями належать Німеччина (6,2 бали), Австрія (по 6,1 бал) та Франція (6 балів). Інфраструктура електрики та телефонії найбільш розвинена у Австрії (6,7 балів) та Франції (6,2 бали). За рівнем технологічного розвитку вирізняються Німеччина (6,2 бали) та Австрія (6 балів). Також, серед досліджуваних країн, ці дві країни мають потужний інноваційний потенціал: Німеччина – 5,6 балів, Австрія – 5 балів. За більшістю показників групи інфраструктурного середовища серед порівнюваних країн найменші бали отримала Болгарія.

Серед порівнюваних країн ефективний ринок праці мають Австрія та Німеччина (табл. 2.7). За показником ефективності ринку праці найбільший бал мають Німеччина (5 балів) та Австрія (4,5 балів). Найменш ефективним цей ринок є у Польщі (4,1 бали) та Угорщині (4,2 бали). Однакові показники ефективності ринку праці у Франції та Болгарії (4,3 бали).

Таблиця 2.7

**Показники групи «S7 Ринок праці» для оцінки міжнародного бізнесу
ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»**

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Вища освіта та профпідготовка	5,7	5,0	5,4	4,6	4,3	5,7
Ефективність ринку праці	5,0	4,1	4,3	4,3	4,2	4,5
Свобода праці	3,7	4,5	3,2	4,8	4,5	4,8

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Майже всі досліджувані країни характеризуються високим рівнем вищої освіти та перепідготовки, проте найвищий показник мають Австрія, Німеччина, Франція (понад 5 балів). Свобода праці характерна для Австрії та Болгарії (4,8 балів), дещо менший рівень – у Польщі та Угорщині (по 4,5 бали).

На основі проведеного аналізу складових оцінки сприятливості середовища міжнародного бізнесу розрахуємо агрегований показник (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Агрегований показник бізнес-середовища ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Показник	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
S1 Макроекономічне середовище	5,87	5,37	5,33	5,27	5,03	5,27
S2 Ступінь економічного лібералізму	5,30	5,13	4,70	5,20	5,03	5,18
S3 Інституціональне середовище	5,45	3,98	4,98	3,77	3,65	5,22
S4 Підприємницьке середовище	4,90	3,92	5,08	4,02	4,82	5,18
S5 Фінансово-інвестиційне середовище	5,13	5,13	4,53	4,90	4,73	5,00
S6 Інфраструктурне середовище	5,98	4,63	5,75	4,27	4,52	5,70
S7 Ринок праці	4,80	4,53	4,30	4,57	4,33	5,00
Агрегований показник бізнес-середовища	5,35	4,67	4,95	4,57	4,59	5,22

Джерело: складено автором на основі дод. 3.

Отже, дослідження низки показників оцінки бізнес-середовища обраних країн встановило, що найбільш привабливими країнами для продовження співпраці ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є всі країни, з якими на даний час співпрацює підприємство. Серед цих країн найбільш привабливою є Німеччина (5,35 балів), яка характеризується найвищими оцінками за критеріями інфраструктурного, макроекономічного та інституціонального середовища. Перспективною для майбутньої співпраці серед обраних країн, є Австрія (5,22 бала), оскільки інтегральна оцінка середовища цієї країни для міжнародного бізнесу є вищою, ніж для Угорщини та Болгарії. Для Австрії характерні найвищі оцінки за критеріями розвитку інституціонального, інфраструктурного та макроекономічного середовищ. Найменш сприятливим напрямком для фактичної співпраці є Польща, оцінки якої майже за усіма критеріями є найнижчими за Німеччину та Францію.

2.2. Вибір приймаючої країни ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у контексті вдосконалення інформаційного забезпечення

Географія збуту натурального каменю у світі, переважно мармуру і граніту, а також виробів з них постійно зростає. Якщо говорити про галузевих драйверів, то більше 70% всього мармуру і граніту, споживаного щорічно в світі, припадає на будівельну галузь. І навіть, якщо час від часу в тій чи іншій країні можна почути про крах темпів будівництва, то вони компенсуються підйомом в іншому регіоні світу [19].

При цьому, структура кам'яного споживання може відрізнятися від країни до країни. Наприклад, в Україні на частку мармуру припадає лише 0,1% від всього задіяного на будівництвах та іншому виробництві натурального каменю. У той час як граніт займає близько 44%. При цьому, більшість каменів, що використовуються вітчизняним виробником, має українське походження і

майже напевно – саме житомирське: частка цього регіону складає близько 86% усього видобутку граніту.

Якщо говорити про основних країн-споживачів натурального каменю, то це країни «1-го світу», а також ті, що приєдналися до них в силу розмірів і численності: Індія і Китай.

Китай споживає 1/10 частини всього натурального каменю, що використовується в будівництві і дизайні. Італія відстає зовсім небагато – 9% від світового споживання. Однак, треба враховувати, що значну частину граніту і мармуру італійці набувають для чистової обробки і реекспорту. Німеччина і США освоюють по 7% світового видобутку. Будівельники та декоратори Японії та Іспанії забирають собі по 6% від глобального споживання. Замикають провідну п'ятірку Індія і Франція з 4%-ю часткою [20].

Україна належить до числа провідних мінерально-сировинних держав світу. Поєднання різновікових структурних елементів, що сформувалися внаслідок прояву всіх властивих становленню земної кори процесів, обумовило наявність в Україні широкого діапазону корисних копалин, що становлять мінерально-сировинну базу країни. Україна має в своїх надрах 5 % мінерально-сировинного потенціалу світу, що налічує майже 200 видів корисних копалин, з яких 94 види мають промислове значення [21].

На рис. 2.1 наведено динаміку обсягів зовнішньої торгівлі України виробами з натурального каменю.

У структурі зовнішньої торгівлі України виробами з натурального каменю зменшилися обсяги як експорту, так і імпорту. При цьому обсяги експорту зменшилися з 19 млн. дол. США до 14,5 млн. дол. США (на 31%), імпорту – з 32,5 млн. дол. США до 15,5 млн. дол. США (більш, ніж у 2 рази). У той же час позитивною тенденцією є скорочення негативного сальдо зовнішньої торгівлі з 13,5 млн. дол. США до 1 млн. дол. США.

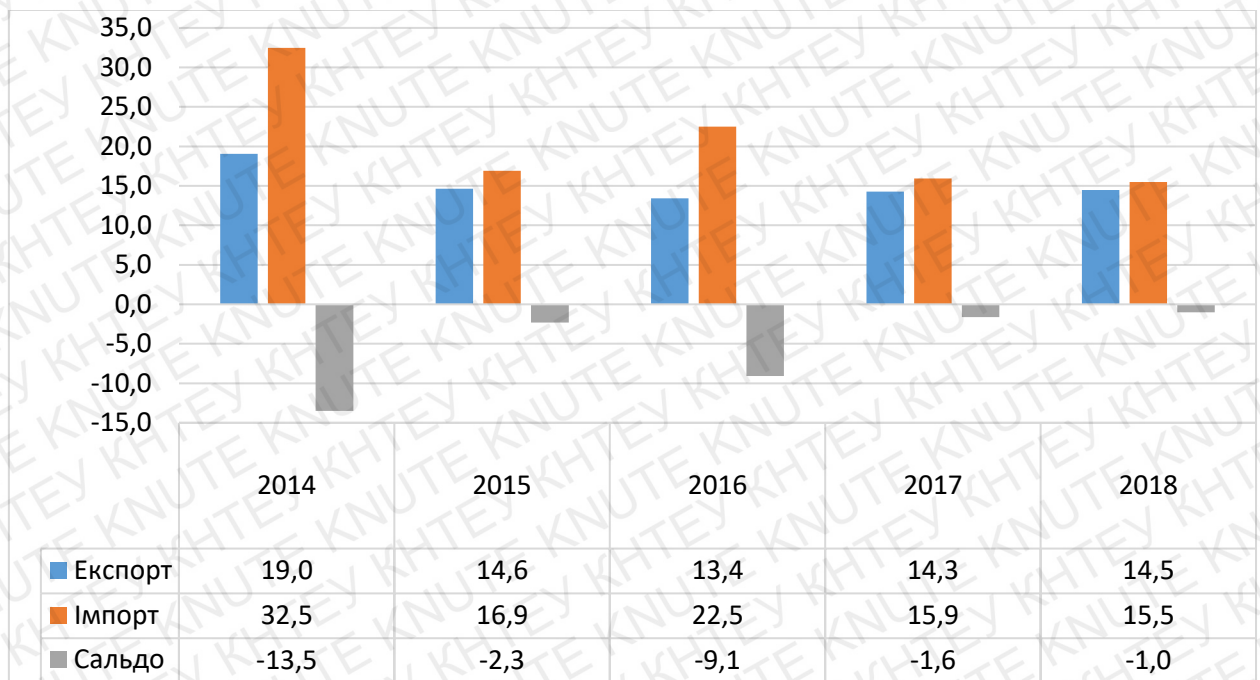

Рис. 2.1. Динаміка обсягів зовнішньої торгівлі України виробами з натурального каменю у 2014-2018 рр., млн. дол. США

Джерело: розраховано автором на основі: [22].

Розглянемо світові обсяги імпорту виробів з натурального каменю досліджуваних країн (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Динаміка обсягів світового імпорту виробів з натурального каменю досліджуваних країн у 2014-2018 рр.

Країни	2014	2015	2016	2017	2018
Обсяги імпорту, млн дол. США					
Світ, у тому числі:	11252,7	10830,3	10304,6	10236,5	10450,8
Франція	237,5	205,8	206,9	229,1	251,1
Німеччина	482,2	395,9	354,5	359,5	360,2
Польща	120,5	84,8	84,0	90,9	101,9
Австрія	119,6	94,8	83,2	86,8	95,1
Болгарія	13,9	13,5	11,4	15,5	18,0
Угорщина	21,9	17,5	14,5	26,6	28,4
Абсолютне відхилення, млн дол. США	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2018/2014
Світ, у тому числі:	-422,4	-525,7	-68,1	214,3	-801,9
Франція	-31,7	1,1	22,2	22	13,6
Німеччина	-86,3	-41,4	5	0,7	-122
Польща	-35,7	-0,8	6,9	11	-18,6
Австрія	-24,8	-11,6	3,6	8,3	-24,5
Болгарія	-0,4	-2,1	4,1	2,5	4,1
Угорщина	-4,4	-3	12,1	1,8	6,5

Закінчення табл. 2.9

Країни	2014	2015	2016	2017	2018
Відносне відхилення, %	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2018/2014
Світ, у тому числі:	96,2	95,1	99,3	102,1	92,9
Франція	86,7	100,5	110,7	109,6	105,7
Німеччина	82,1	89,5	101,4	100,2	74,7
Польща	70,4	99,1	108,2	112,1	84,6
Австрія	79,3	87,8	104,3	109,6	79,5
Болгарія	97,1	84,4	136,0	116,1	129,5
Угорщина	79,9	82,9	183,4	106,8	129,7

Джерело: складено автором за: [23].

Як видно з таблиці, світові обсяги імпорту виробів з натурального каменю у досліджуваному періоді зменшилися на 7,1%. Також зменшилися обсяги імпорту Німеччини, Польщі та Австрії. Проте, досліджувані країни забезпечують майже 10% світового імпорту виробів з натурального каменю.

Найважливішим результатом формування інформаційного суспільства стало виникнення глобального інформаційного простору соціальних систем, в якому розгорнулася гостра боротьба за досягнення інформаційної переваги. Розглядаючи інформаційний простір з позицій синергетики, його можна представити як відкриту самоорганізуючу систему, що включає величезну різноманітність інформаційних потоків та інформаційних полів, які знаходяться у взаємодії.

З розвитком інформаційних технологій інформація перетворюється на звичайний товар, причому такий, який стає наймасовішим об'єктом купівлі-продажу. Тому істотною особливістю розвитку ринкових відносин на сучасному етапі є формування інформаційного ринку. Прискорення розвитку останнього сприяє переходу до інформаційного суспільства і є головним фактором інформатизації всіх сфер діяльності.

Рівень інформатизації бізнесу країн можна дослідити за допомогою глобального інноваційного індексу GII (Global Innovation Index) [24], який розраховується INSEAD [25] (Світова бізнес-школа) разом з WIPO [26] – Світовою організацією з інтелектуальної власності (табл. 2.10), оскільки ІТ-розвиток корелює з інноваційним розвитком.

Таблиця 2.10

**Динаміка глобального інноваційного індексу обраних країн
у 2014-2019 рр.**

Країни	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Відхилення, 2019/2014
Франція	52,2	53,6	54,0	54,2	41,7	54,3	2,1
Німеччина	56,0	57,1	57,9	58,4	58,0	58,2	2,2
Польща	40,6	40,2	40,2	42,0	46,3	41,3	0,7
Болгарія	40,6	42,2	41,4	42,8	42,6	40,3	-0,3
Угорщина	44,6	43,0	44,7	41,7	44,9	44,5	-0,1
Австрія	50,9	51,3	52,6	53,1	54,4	53,4	2,5

Джерело: складено автором за: [24]

Доклад «Глобальний інноваційний індекс» містить інформацію про інноваційну діяльність країн світу. Для оцінювання використовують 80 параметрів, які надають повну інформацію про інноваційний розвиток, включаючи нагляд за політичною ситуацією, рівнем освіти, рівнем розвитку інфраструктури та бізнесу.

Отже, найбільше посилила позиція у міжнародному рейтингу Німеччина, Франція та Австрія. Розглянемо ці країни докладніше за субіндексами.

Німеччина третій рік поспіль зберігає 9 місце у рейтингу. Країна піднялася на 5 позицій та посіла 12-у позицію за субіндексом інноваційних впроваджень. Німеччина входить до у топ-20 за всіма субіндексами GII, а також у топ-10 світових економік за виробництвом інновацій. Також країна покращує свою ефективність ще за трьома субіндексами: зокрема, в галузі людського капіталу та досліджень, де вона переходить у топ-3; інфраструктура; бізнес-вишуканість. У цих трьох субіндексах Німеччина найбільше вдосконалюється у вищій освіті, інноваційних зв'язках та інформації і комунікаційних технологіях.

Франція посідає 16-ту позицію у GII 2019 та входить до 15 кращих економік за чотирма субіндексами GII: людський капітал і наукові дослідження та інфраструктура, досконалість ринку, знання та технології.

Також вона показує лідируючі позиції за такими показниками, як глобальні R&D компанії, екологічні показники та угоди з венчурним капіталом. Цього року Франція займає більшість позицій у виробництві знань та технологій. Найбільш помітні поліпшення спостерігаються за субіндексом «спільні угоди щодо стратегічного альянсу» та «чисті надходження прямих іноземних інвестицій». Це пов'язано з покращенням інноваційної та наукової політик, важливі здобутки також помітні в інших сферах, пов'язаних з університетами та науковими дослідженнями, наприклад, випускники науки та техніки, дослідники, якість університетів та науково-дослідна співпраця університетів та галузей. Покращення інноваційного індексу відбулося, здебільшого, за рахунок підвищення ефективності виробництва та впровадження інновацій. Проте значення індексу у 2019 р. порівняно з попереднім періодом зменшилося на 5 пунктів, що є негативною тенденцією.

Австрія посідає 21 позицію у рейтингу та має найвищі позиції за субіндексами доступу до ІКТ та інноваційних зв'язків, Позиції Австрії підвищуються як в загальному рейтингу, так і в галузі інноваційних інвестицій, де вона посідає 9 місце. У підіндексі інноваційних впроваджень Австрія також досягає вищої позиції, досягнувши 22-го місця.

Наведений рейтинг доповнює динаміка країн світу за індексом IDI [27] – розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, що визначається Міжнародним союзом електрозв'язку (рис. 2.2).

Таким чином, проведене у другому розділі дослідження підтверджує доцільність продовження співпраці ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» з такими країнами, як Німеччина та Франція. Щодо потенційної країни для майбутньої співпраці, вважаємо перспективнішою Австрію.

Результати дослідження інфраструктури Австрії щодо ведення бізнесу засвідчили високі показники фіскальної свободи, доброчесність уряду та свободу праці.

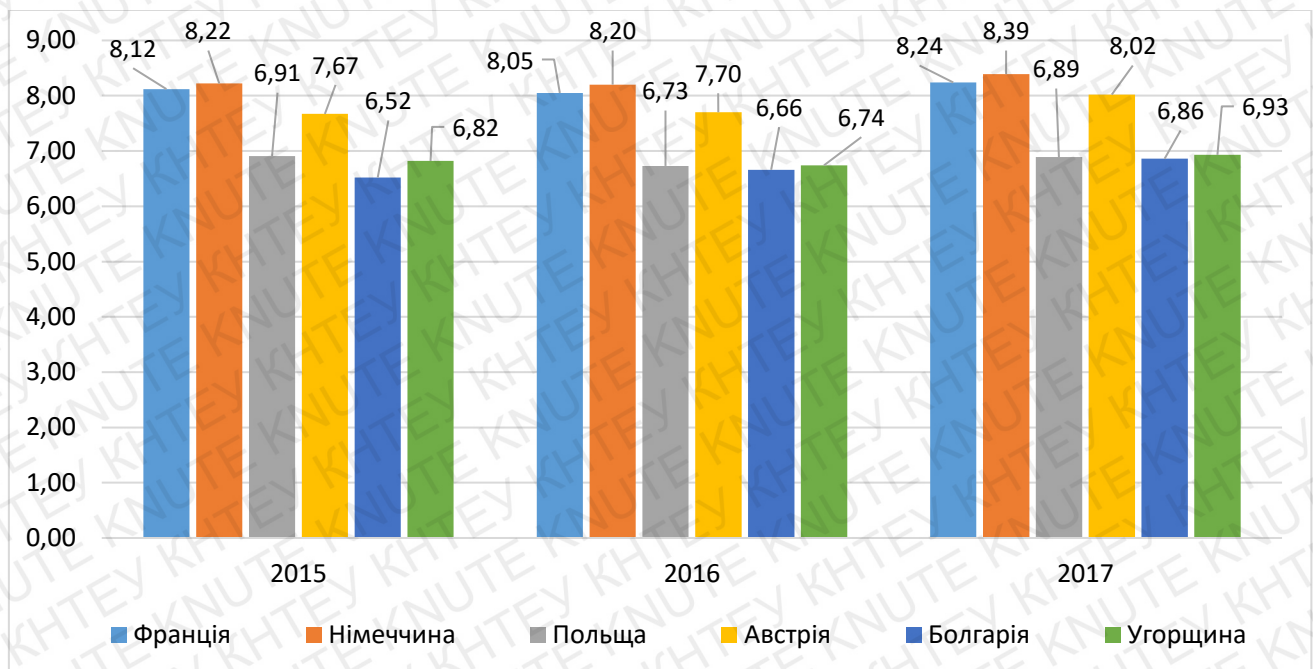

Рис. 2.2. Динаміка індексу розвитку інформаційно-комунікаційних технологій обраних країн у 2015-2017 рр.*

* Останнє дослідження проводилося у 2017 р.
Джерело: складено автором на основі [27].

Австрія посідає 16 місце серед 44 країн регіону Європи за індексом економічної свободи, а її загальний бал вище середніх регіональних та світових показників. Невелика, але добре розвинена економіка Австрії є високо глобалізованою та стійкою, підтримується кваліфікованою робочою силою, конкурентоспроможним виробництвом та великим спектром надання послуг. Відкритість до глобальної торгівлі та інвестицій міцно інституціоналізовані, а ефективна підприємницька структура посилює конкурентоспроможність. Захист прав власності традиційно сильний, правова система є прозорою та надійною, а антикорупційні заходи – ефективними.

Висновки до розділу 2

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» активно співпрацює з контрагентами з Іспанії, Польщі, Німеччини, Франції та Румунії. Проте, доцільно розглянути можливість виходу досліджуваного підприємства на нові зовнішні ринки

збуту. З огляду на специфіку товару, що є об'єктом експорту, потенційними ринками для досліджуваного підприємства обрано Болгарію, Угорщину та Австрію. Агрегований показник оцінювання бізнес-середовища ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» було розраховано як для країн, з якими підприємство співпрацює (Німеччина, Польща та Франція), так і для обраних країн. Дослідженням встановило, що найбільш привабливими країнами для продовження співпраці ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є всі країни, з якими на даний час співпрацює підприємство (для яких здійснювалося оцінювання). Серед цих країн найбільш привабливою є Німеччина (5,35 балів), яка характеризується найвищими оцінками за критеріями інфраструктурного, макроекономічного та інституціонального середовища. Перспективною для майбутньої співпраці серед обраних країн, є Австрія (5,22 бала), оскільки інтегральна оцінка середовища цієї країни для міжнародного бізнесу є вищою, ніж для Угорщини та Болгарії. Для Австрії характерні найвищі оцінки за критеріями розвитку інституціонального, інфраструктурного та макроекономічного середовищ. Найменш сприятливим напрямком для фактичної співпраці є Польща, оцінки якої майже за усіма критеріями є найнижчими за Німеччину та Францію.

У структурі зовнішньої торгівлі України виробами з натурального каменю зменшилися обсяги як експорту, так і імпорту. Світові обсяги імпорту виробів з натурального каменю у досліджуваному періоді теж зменшилися на 7,1%. Обрані для дослідження країни (Франція, Німеччина, Польща, Австрія, Угорщина та Болгарія) забезпечують майже 10% світового імпорту виробів з натурального каменю. У контексті інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу нами було проаналізовано рівень інформатизації бізнесу обраних країн за допомогою глобального інноваційного індексу та індексом IDI розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Проведене у другому розділі дослідження підтверджує доцільність продовження співпраці ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» з такими країнами, як Німеччина та Франція. Щодо потенційної країни для майбутньої співпраці, вважаємо перспективнішою Австрію.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

3.1. Рекомендації щодо вдосконалення інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Аналіз наукових джерел надав змогу дійти висновків, що під інформаційним забезпеченням підприємства розуміють сукупність інформаційних ресурсів (інформаційну базу) і способів їх організації, необхідних і придатних для реалізації аналітичних і управлінських процедур, що забезпечують фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання [28]. Здійснення міжнародного бізнесу неможливо без належного інформаційного забезпечення, яке дозволяє оцінити умови виробництва, можливості отримання ресурсів, ступінь насиченості ринку, місткість ринку – все це можливо тільки за отримання і оброблення необхідної інформації. Під інформацією в бізнесі розуміються відомості, які можуть вплинути на діяльність підприємства та його положення на ринку [29].

Однією з проблем сучасних підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу полягає в тому, що більшість з них використовує застарілі методи управління, не застосовуючи новітні підходи до управління бізнес-процесами та не використовуючи для оброблення інформації сучасного інформаційного забезпечення [30]. Як правило, українські підприємства, зокрема і ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД», використовують лише бухгалтерські інформаційні системи, що не дає їм змогу оперативно та ґрунтовно прогнозувати зовнішнє середовище, планувати торговельну діяльність, аналізувати ефективність бізнес-процесів та інші обов'язкові для сучасного управління дії в режимі реального часу. Тому для підвищення якості управління підприємствами-суб'єктами міжнародного бізнесу необхідно встановити принципи розробки сучасного інформаційного забезпечення процесно-орієнтованого управління

підприємствами. Для цього, насамперед, необхідно визначити основні бізнес-процеси таких підприємств та проаналізувати, якими є типової підходи до їх автоматизації. У результаті такого аналізу ми визначимо, що необхідно вдосконалити українським підприємствам-суб'єктам міжнародного бізнесу, враховуючи специфіку їх діяльності.

Структура системи інформаційного забезпечення суб'єктів міжнародного бізнесу визначається виконанням таких функцій: описова, аналітична, прогностична (дод. К).

Для визначення напрямів удосконалення інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» сформуємо основні цілі та елементи підсистем механізму забезпечення міжнародної економічної діяльності на досліджуваному підприємстві (табл. 3.1). Розглянувши цілі та елементи підсистем механізму реалізації функції інформаційного забезпечення, а також за результатами аналізу, проведеного у розділі 2, на нашу думку, удосконалення потребує програмне забезпечення, що використовується на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

З кожним роком зростає кількість інформації, необхідної керівникам підприємств для успішної діяльності. За оцінками International data corporation, обсяги даних подвоюються кожні два роки, при цьому, 90% інформації знаходиться в неструктурованому вигляді [32]. Тому особливістю розвитку сучасних світових спільнот є перехід до нової сходинки еволюції – інформаційної стадії розвитку.

При формуванні інформаційних систем перед підприємствами виникає питання вибору програмного забезпечення, яке задовольняло б інформаційні запити керівників підприємства та допомагало б у вирішенні завдань, які постають перед підприємством у процесі його розвитку та функціонування. На перший план виходять системи глибокої аналітики з розвинутими функціями прогнозування. Аналіз великих обсягів даних для торгівельних підприємств може стати незамінним інструментом під час прийняття рішень у сфері фінансів, поставок, маркетингу та ін. Вибір програмного забезпечення є важливим етапом

формування інформаційного забезпечення підприємства, від якого залежить якість інформації та, як результат, ефективність прийняття стратегічних управлінських рішень щодо виходу на нові зовнішні ринки [59-60].

Таблиця 3.1

Цілі та елементи підсистем механізму реалізації функції інформаційного забезпечення на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Підсистема забезпечення	Елементи підсистеми	Цілі підсистеми
Організаційна	створення організаційних елементів забезпечення здійснення міжнародної економічної діяльності; комунікаційне забезпечення (зв'язки та координація); забезпечення делегування та відповідальності; навчання тощо.	створення архітектури організаційних елементів діяльності та регламентація їх взаємодії
Ресурсна	інформаційне, кадрове, фінансове, матеріально-технічне забезпечення міжнародної економічної діяльності; імідж тощо	своєчасне забезпечення необхідними ресурсами належної якості та оптимізація витрат ресурсів
Нормативно правова	закони та підзаконні акти, що регулюють діяльність підприємства; нормативні акти дозвоільного характеру; внутрішня документація; стандарти управління якістю та системи менеджменту; ліцензування, тощо	створення правових умов та нормативної бази для ефективного впровадження маркетингової стратегії
Функціональна	забезпечення маркетингових досліджень; планування міжнародного маркетингу; прогнозування міжнародного маркетингу; реалізація концепції міжнародного маркетингу; реалізація обраної маркетингової стратегії; контроль реалізації маркетингової стратегії тощо.	вироблення заходів та засобів для реалізації цілей міжнародного маркетингу
Інструментальна	методи маркетингових досліджень та аналізу; програми реалізації маркетингових стратегій; методи обробки та узагальнення даних; методи планування (плани, показники діяльності, які заплановано отримати під час реалізації обраної маркетингової стратегії); прогнози (прогнози показники потреб ринку, постійних клієнтів, зростання якості тощо); показники ресурсозабезпеченості в різних сферах; бюджетування та нормування; аутсорсинг (вибір підприємств-партнерів); посадові інструкції; управлінські рішення тощо.	створення комплексу алгоритмів, методів, методик та моделей поведінки для забезпечення реалізації завдань міжнародного маркетингу

Джерело: складено автором за [33].

Основними операціями, що здійснюються з інформацією в процесі діяльності підприємства є: накопичення, опрацювання, аналіз, та побудова на її основі прогнозів та виявлення тенденцій. Програмне забезпечення, що використовується для інформаційного забезпечення діяльності підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу повинно допомагати вирішувати завдання підприємства, бути спрямованим на сегментацію ринку, визначення купівельних характеристик товару, розробку заходів щодо блокування небезпек і використання сприятливих можливостей, розробку стратегії в цілому та за окремими сегментами.

У табл. 3.2 систематизовано програмні продукти, що використовуються для інформаційного забезпечення діяльності підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу залежно від призначення: для збору та обліку інформації про зовнішнє середовище, програми для збору та обліку інформації про внутрішнє середовище, статистичні програмні продукти, аналітичні програмні продукти з функціями прогнозування та спеціалізовані маркетингові програмні продукти.

Таблиця 3.2

Програмні продукти, що використовуються при формуванні інформаційної системи підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу

Вид програмного забезпечення	Призначення	Програмні продукти
Програми для збору та обліку інформації про зовнішнє середовище	Систематизація та збір даних щодо мікро- та макросередовища діяльності підприємства, про стан економіки, інформацію про конкурентів, споживачів, контактні аудиторії підприємства.	Геоінформаційні системи: Marketing Geo, Mapinfo, ArcGI Інформаційно-аналітичні он-лайн системи: «Інтегрум», Медиалогія», “Infostream corporate”, “Stikler” Програмне забезпечення для аналізу конкурентів: KonSi-Competitive Intelligence&Benchmarking Програмне забезпечення для збору інформації про споживачів:CRM-системи
Програми для збору та обліку інформації про внутрішнє середовище	Систематизація та збір даних щодо основних показників діяльності підприємства та його фінансово-економічного стану.	ERP-системи: 1C, «Маркет+», SAP ERP, Галактика ERP.

Закінчення табл. 3.2

Вид програмного забезпечення	Призначення	Програмні продукти
Статистичні програмні продукти	Проведення статистичного аналізу даних з використанням статичних методів.	STATISTICA, SPSS, Minitab, Eviews.
Аналітичні програмні продукти з функціями прогнозування	Аналіз даних, що поступають з різноманітних підсистем підприємства, упорядкування, знаходження взаємозв'язків, виявлення тенденцій та побудова прогнозів розвитку підприємства та стану зовнішнього середовища.	SAS Business Intelligence, Microsoft BI, IBM Cognos BI, SAP Business Intelligence, Oracle Business Intelligence.
Спеціалізовані маркетингові програмні продукти	Комплексна обробка інформації для використання в стратегічному маркетингу	Marketing Expert, Marketing Analytic, БЕСТ-маркетинг, Касатка, Маркетингмікс

Джерело: [34-36].

Для вибору найбільш ефективного програмного забезпечення нами було проведено порівняння різних програмних продуктів. Оскільки одним із основних завдань при інформаційному забезпеченні діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є аналіз різноманітних даних, для дослідження нами були обрані програмні продукти, що мають розвинені аналітичні модулі, а саме: програма для управління маркетингом підприємства «БЕСТ-маркетинг», система «Oracle Business Intelligence» та комплекс програмних продуктів Кон-Сі, що включає: «KonSi-Multi SWOT Analysys», «KonSi-Marketing 9.7».

Порівняємо можливості сучасних програмних продуктів (табл. 3.3)

Порівнявши різні програмні продукти, можемо дійти висновку, що найбільш доцільним є використання систем класу BI, а саме «Oracle Business Intelligence». Саме цей вид програмного забезпечення дозволяє ефективно вирішувати задачі стратегічного маркетингу, має потужну аналітичну базу та підходить для впровадження на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД». Перевагами даного програмного забезпечення є можливість роботи з великими обсягами даних та надання оперативної інформації щодо діяльності підприємства у реальному часі, прогнозування майбутнього розвитку підприємства на основі

детального аналізу, та з використанням різноманітних методів знаходження взаємозв'язків між показниками.

Таблиця 3.3

Порівняння можливостей обраних програмних продуктів для впровадження у діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Зміст задач, які вирішуються	Програмні продукти			
	«БЕСТ-маркетинг»	«Marketing Expert»	Oracle Business Intelligence	Комплекс програмних продуктів «Кон-Сі»
Систематизація даних досліджень внутрішнього та зовнішнього середовища діяльності підприємства	-	+	+	-
Аналіз ринку: визначення місткості, обсягу, темпів зростання	+	+	+	-
Аналіз конкурентоспроможності підприємства	+	+	+	+
Визначення перспективних ринкових сегментів	+	-	+	+
Управління товарним портфелем	+	+	+	+
Аналіз ризиків	-	-	+	-
Прогнозування майбутнього розвитку підприємства, визначення тенденцій	+	+	+	-
Оцінка ефективності реалізації стратегій	-	-	+	-

Джерело: [37-40].

Розрахуємо витрати на впровадження програмного продукту «Oracle Business Intelligence» у практичну діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» (табл. 3.4). До витрат на впровадження обраного нами програмного продукту включаються: витрати на покупку ліцензії, вартість навчання персоналу, технічна підтримка щороку. Для кожного користувача надається іменна ліцензія. Мінімальна кількість ліцензій для покупки – 5 ліцензій на кожен сервер [41]. Таким чином, купивши 5 ліцензій, ми забезпечимо всіх співробітників, що приймають участь у здійсненні міжнародної економічної діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Таблиця 3.4

**Орієнтовні витрати на впровадження «Oracle Business Intelligence»
у практичну діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»**

Стаття витрат	2020	2021	2022
Вартість однієї ліцензії, грн.	42017	—	—
Кількість ліцензій, шт.	5	—	—
Вартість придбання програмного продукту (5 ліцензій), грн	210085	—	—
Вартість навчання персоналу, грн	25500	—	—
Технічна підтримка, грн/рік	включено до вартості ліцензії	17300	17300
Сума витрат	235585	17300	17300

Джерело: складено автором за [41].

До вартості ліцензійного пакету включено 1 рік технічної підтримки. Подальша підтримка – 17300 грн/рік. Таким чином, для придбання 5 ліцензійних пакетів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» знадобиться 210085 грн. Вартість навчання персоналу складатиме 25500. Разом вартість впровадження «Oracle Business Intelligence» у перший рік складатиме 235585 грн.

У наш час неможливо вести бізнес без використання інформаційних технологій. На нашу думку, програмне забезпечення, яке використовується у діяльності підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу, покликано спростити процедуру стратегічного планування, аналізу та прогнозування.

Через значне зростання обсягів інформації, важливим є впровадження програмного забезпечення, яке дозволяє ефективно та в короткі терміни опрацювати та систематизувати великі масиви даних.

3.2. Прогнозна оцінка ефективності запропонованих заходів

В умовах постійного змінення потреб споживача, технологій та конкурентного середовища підприємство зацікавлено в ефективному управлінні своєю діяльністю. Підприємству необхідно знати, як аналізувати

свої та ринкові можливості, обирати відповідні цільові ринки та сегменти, розробляти ефективний комплекс маркетингу.

Сучасна динамічна конкуренція, заснована на інноваційному перетворенні економічного простору, посилила роль інформації в процесі суспільного виробництва та стала домінуючим чинником конкурентоспроможності підприємств, галузей, регіонів і країн, створюючи можливості людському капіталу широко використовувати свій потенціал для досягнення взаємодоповнюючих цілей забезпечення сталого економічного розвитку. Інформація і технології, пов'язані з нею, визначають темпи зростання економіки – темпи приросту ВВП, а також ступінь зрілості, розвитку і становлення громадського суспільства, що, в свою чергу, визначає темпи зростання економіки і соціальної сфери.

На сьогоднішній день формування системи інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу дуже важливе на підприємстві. За допомогою формування системи міжнародного маркетингу підприємство може контролювати попит на продукцію, підвищувати його, спостерігати, яку долю ринку займає продукція, яку виробляє підприємство [42].

Не є винятком ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД». Маркетингова діяльність є одним з важливих елементів функціонування ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД». Метою ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є освоєння нових зовнішніх ринків, захват лідируючих позицій, максимальне зростання обсягів продажу. Для максимального продовження періоду інтенсивного зростання обсягів продажів і швидкого зростання частки ринку, ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» необхідно постійно удосконалювати систему міжнародного маркетингу.

Також з метою підвищення ефективності системи міжнародного маркетингу досліджуваного підприємства нами було запропоновано впровадити у практичну діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» програмного продукту «Oracle Business Intelligence», який призначений для опрацювання та аналізу інформації з метою подальшого її використання під час прийняття стратегічних маркетингових рішень планування та

прогнозування розвитку підприємства. Особливостями цієї програми є потужний математичний апарат, можливість підтримки управлінського обліку, виявлення відхилень фактичних та запланованих показників та наявність різноманітних аналітичних методик.

Перевагами «Oracle Business Intelligence» серед інших аналогічних програмних продуктів є такі [41]:

- рішення включає інтегрований набір компонентів, які функціонально доповнюють один одного;
- дозволяє аналізувати всі дані спільно, незалежно від фізичного місця зберігання інформації;
- забезпечує високу продуктивність і масштабованість за рахунок «інтелектуальної» буферизації даних і оптимізованого механізму обробки даних в оперативній пам'яті;
- інтеграція можливостей візуалізації даних і самостійного об'єднання даних;
- можливість аналізувати великий масив розрізненої інформації (єдине джерело інформації);
- працює з абсолютно різними джерелами даних - починаючи від плоских файлів (Excel), баз даних, закінчуючи великими даними (Big Data).

Використання програмного продукту «Oracle Business Intelligence» допоможе оцінити реальне положення ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» на ринку, обрати стратегію та проконтролювати її виконання. Інструментарій системи дозволить проаналізувати зовнішнє середовище діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД», провести порівняльний аналіз збутової діяльності з діяльністю конкурентів, сформувавши оптимальну структуру збуту, визначити прибутковість різних сегментів ринку, частку ринку і темпи її зростання. Перевагою цієї програми є можливість проведення аналізу ринку, з використанням різноманітних методів та передбачити майбутній розвиток ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Крім цього, за результатами розрахунків експертів, від впровадження подібних оптимізацій, можна попередньо очікувати економічний ефект у вигляді [43]:

- скорочення виробничого циклу (до 60%);
- збільшення доходу підприємства (до 25%);
- зменшення оборотних коштів в запасах (до 50%);
- підвищення ефективності використання ресурсів (до 40%);
- зниження операційних витрат (до 20%);
- збільшення оборотності коштів в розрахунках (20-50%).

Для оцінки ефективності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» здійснимо прогнозування показників ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства з урахуванням запропонованих заходів та за незмінної ситуації.

Як видно з табл. 3.5, за умов незмінної ситуації ефективність експорту у 2020 р. порівняно з 2019 р. не зміниться і залишиться на рівні 1,56. Протягом 2020-2022 рр. ефективність експорту товарів триматиметься на рівні 1,57.

Таблиця 3.5

Прогнозні показники ефективності експорту товарів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» на 2020-2022 рр., тис. грн (за незмінної ситуації)

Показник	2018 (факт)	2019 (план)	Прогноз		
			2020	2021	2022
Чистий дохід від експорту продукції	10258,6	10361,2	10620,2	10779,5	10941,2
Собівартість виготовлення експортної продукції	5344,0	5408,1	5516,3	5599,0	5683,0
Накладні витрати на експорт	1218,5	1219,7	1244,1	1262,8	1281,7
Повна собівартість експортної продукції	6562,5	6627,8	6760,4	6861,8	6964,7
Ефект експорту	3696,1	3733,3	3859,8	3917,7	3976,5
Коефіцієнт ефективності експорту	1,56	1,56	1,57	1,57	1,57

Джерело: розраховано автором.

Інша ситуація передбачається за умов впровадження запропонованих заходів (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

**Прогнозні показники ефективності експорту товарів
ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» з урахуванням запропонованих заходів
на 2020-2022 рр., тис. грн**

Показник	2018 (факт)	2019 (план)	Прогноз		
			2020	2021	2022
Чистий дохід від експорту продукції	10258,6	10361,2	10703,1	11077,7	11465,4
Собівартість виготовлення експортної продукції	5344,0	5408,1	5548,7	5693,0	5841,0
Накладні витрати на експорт	1218,5	1219,7	1250,2	1281,5	1313,5
Повна собівартість експортної продукції	6562,5	6627,8	6799,0	6974,5	7154,5
Ефект експорту	3696,1	3733,3	3904,2	4103,2	4310,9
Коефіцієнт ефективності експорту	1,56	1,56	1,57	1,59	1,60

Джерело: розраховано автором.

За результатами прогнозування збільшення значення коефіцієнту ефективності експорту очікується у 2021 р. – до 1,59. Наступного 2022 р. очікується збільшення показника ефективності до 1,60, що більше, ніж за незмінної ситуації, на 3 пункти.

Аналогічно розрахуємо прогнозні показники фінансових результатів діяльності досліджуваного підприємства (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

**Прогнозні показники фінансових результатів діяльності ТОВ «СЕЛЕНА
ГРАНІТ ЛТД» на 2020-2022 рр., тис. грн (за незмінної ситуації)**

Стаття	2018 (факт)	2019 (план)	Прогноз		
			2020	2021	2022
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	24687	24934	25183	25435	25689
Інші операційні доходи	4543	4588	4634	4681	4727
Разом доходи	29230	29522	29818	30116	30417
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	15984	16144	16305	16468	16633
Інші операційні витрати	5961	6021	6081	6142	6203
Інші витрати	2362	2386	2409	2434	2458
Разом витрати	24307	24550	24796	25044	25294
Фінансовий результат до оподаткування	4923	4972	5022	5072	5123
Податок на прибуток	886	895	904	913	922
Чистий прибуток	4037	4077	4118	4159	4201

Джерело: розраховано автором.

За незмінної ситуації чистий прибуток досліджуваного підприємства збільшиться у 2022 р. до 4201 тис. грн, що більше, ніж у запланованому 2019 р. на 164 тис. грн.

За умови врахування ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» запропонованих заходів та їх впровадження у практичну діяльність підприємства, у 2020 р. очікується збільшення чистого прибутку до 4556 тис. грн. Це більше, ніж за незмінної ситуації більше, ніж на 350 тис. грн (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

**Прогнозні показники фінансових результатів діяльності
ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» з урахуванням запропонованих заходів
на 2020-2022 рр., тис. грн**

Стаття	2018 (факт)	2019 (план)	Прогноз		
			2020	2021	2022
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	24687	24934	25807	26813	27859
Інші операційні доходи	4543	4588	4749	4934	5127
Разом доходи	29230	29522	30556	31747	32985
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	15984	16144	16709	17361	18038
Інші операційні витрати	5961	6021	6231	6474	6727
Інші витрати	2362	2386	2469	2565	2665
Разом витрати	24307	24550	25409	26400	27430
Фінансовий результат до оподаткування	4923	4972	5146	5347	5555
Податок на прибуток	886	895	926	962	1000
Чистий прибуток	4037	4077	4220	4385	4556

Джерело: розраховано автором.

Результати розрахунків підтвердили, що найближчими роками за умови урахування запропонованих заходів відбудеться підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД», а також фінансових результатів діяльності, що вказує на доцільність впровадження запропонованих нами заходів у практичну діяльність досліджуваного підприємства.

Висновки до розділу 3

Аналіз наукових джерел надав змогу дійти висновків, що під інформаційним забезпеченням підприємства розуміють сукупність інформаційних ресурсів (інформаційну базу) і способів їх організації, необхідних і придатних для реалізації аналітичних і управлінських процедур, що забезпечують фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання. Здійснення міжнародного бізнесу неможливо без належного інформаційного забезпечення, яке дозволяє оцінити умови виробництва, можливості отримання ресурсів, ступінь насиченості ринку, місткість ринку – все це можливо тільки за отримання і оброблення необхідної інформації. Однією з проблем сучасних підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу полягає в тому, що більшість з них, зокрема і ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД», використовує застарілі методи управління, не застосовуючи новітні підходи до управління бізнес-процесами та не використовуючи для оброблення інформації сучасного інформаційного забезпечення.

Для визначення напрямів удосконалення інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» було сформовано основні цілі та елементи підсистем механізму забезпечення міжнародної економічної діяльності на досліджуваному підприємстві. Розглянувши цілі та елементи підсистем механізму реалізації функції інформаційного забезпечення, а також за результатами аналізу, проведеного у розділі 2, ми дійшли висновків що удосконалення потребує програмне забезпечення, яке використовується на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Нами було систематизовано програмні продукти, що використовуються при здійсненні підприємствами міжнародного бізнесу. Встановлено, що структура системи інформаційного забезпечення суб'єктів міжнародного бізнесу визначається виконанням таких функцій: описова, аналітична, прогностична. Основними операціями, що здійснюються з інформацією в

процесі діяльності підприємства є: накопичення, опрацювання, аналіз, та побудова на її основі прогнозів та виявлення тенденцій.

Порівнявши різні програмні продукти, ми дійшли висновку, що найбільш доцільним є використання систем класу BI, а саме «Oracle Business Intelligence», який призначений для опрацювання та аналізу інформації з метою подальшого її використання під час прийняття стратегічних маркетингових рішень, планування та прогнозування розвитку підприємства. Саме цей вид програмного забезпечення дозволяє ефективно вирішувати задачі стратегічного маркетингу, має потужну аналітичну базу та підходить для впровадження на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД». За орієнтовними розрахунками вартість впровадження «Oracle Business Intelligence» у перший рік складатиме 235,6 тис. грн.

За результатами розрахунків експертів, від впровадження подібних оптимізацій, можна попередньо очікувати економічний ефект у вигляді скорочення виробничого циклу, збільшення доходу підприємства, зменшення оборотних коштів в запасах, підвищення ефективності використання ресурсів, зниження операційних витрат та збільшення оборотності коштів в розрахунках. Для оцінки ефективності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» здійснено прогнозування показників ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства з урахуванням запропонованих заходів та за незмінної ситуації.

Результати розрахунків підтвердили, що найближчими роками за умови урахування запропонованих заходів відбудеться підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД», а також фінансових результатів діяльності, що вказує на доцільність впровадження запропонованих нами заходів у практичну діяльність досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Проведене у роботі дослідження дозволило дійти низки висновків.

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є виробником продукції з граніту, габро та інших різновидів натурального каменю. Результати аналізу фінансової діяльності підприємства засвідчили, що чистий дохід від реалізації продукції досліджуваного підприємства останніми роками мав тенденцію до зменшення. Протягом досліджуваного періоду спостерігалось зменшення вартості активів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» як за рахунок скорочення вартості необоротних активів, так і за рахунок незначного скорочення вартості оборотних активів. Джерела фінансування ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» у досліджуваному періоді зменшилися як за рахунок власного капіталу, так і за рахунок позикових коштів.

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» здійснює міжнародну економічну діяльність шляхом експорту виробленої продукції. Обсяги виробництва продукції протягом 2017-2018 рр. зменшилися. У той же час зменшилися обсяги реалізації продукції як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках. У структурі реалізації продукції переважають обсяги продажу на внутрішньому ринку, проте протягом 2017-2018 рр. частка обсягів експорту у загальній структурі реалізації товарів збільшилася. Майже 70% експорту становлять вироби з граніту та лабрадориту. ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» на протязі значного проміжку часу здійснює експорт до п'яти країн Європейського Союзу. У 2014-2018 рр. експорт ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» був ефективним, проте, значення коефіцієнта ефективності починаючи з 2016 р. має тенденцію до зменшення.

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» має власний веб-сайт, використовує програмне забезпечення «1С:Підприємство. Бухгалтерія 7.7», а також «QD Professional». Проте усі розрахунки ефективності міжнародних економічних операцій здійснюються підприємством з використанням стандартних офісних

програм, що ускладнює виявлення трендів та унеможливорює ефективне прогнозування параметрів міжнародних економічних операцій.

ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» активно співпрацює з контрагентами з Іспанії, Польщі, Німеччини, Франції та Румунії. Проте, доцільно розглянути можливість виходу досліджуваного підприємства на нові зовнішні ринки збуту. З огляду на специфіку товару, що є об'єктом експорту, потенційними ринками для досліджуваного підприємства обрано Болгарію, Угорщину та Австрію. Агрегований показник оцінювання бізнес-середовища ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» було розраховано як для країн, з якими підприємство співпрацює (Німеччина, Польща та Франція), так і для обраних країн. Дослідженням встановило, що найбільш привабливими країнами для продовження співпраці ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» є всі країни, з якими на даний час співпрацює підприємство (для яких здійснювалося оцінювання). Серед цих країн найбільш привабливою є Німеччина (5,35 балів), яка характеризується найвищими оцінками за критеріями інфраструктурного, макроекономічного та інституціонального середовища. Перспективною для майбутньої співпраці серед обраних країн, є Австрія (5,22 бала), оскільки інтегральна оцінка середовища цієї країни для міжнародного бізнесу є вищою, ніж для Угорщини та Болгарії. Для Австрії характерні найвищі оцінки за критеріями розвитку інституціонального, інфраструктурного та макроекономічного середовищ. Найменш сприятливим напрямком для фактичної співпраці є Польща, оцінки якої майже за усіма критеріями є найнижчими за Німеччину та Францію.

У структурі зовнішньої торгівлі України виробами з натурального каменю зменшилися обсяги як експорту, так і імпорту. Світові обсяги імпорту виробів з натурального каменю у досліджуваному періоді теж зменшилися на 7,1%. Обрані для дослідження країни (Франція, Німеччина, Польща, Австрія, Угорщина та Болгарія) забезпечують майже 10% світового імпорту виробів з натурального каменю. У контексті інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу нами було проаналізовано рівень інформатизації

бізнесу обраних країн за допомогою глобального інноваційного індексу та індексом IDI розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Проведене у другому розділі дослідження підтверджує доцільність продовження співпраці ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» з такими країнами, як Німеччина та Франція. Щодо потенційної країни для майбутньої співпраці, вважаємо перспективнішою Австрію.

Аналіз наукових джерел надав змогу дійти висновків, що під інформаційним забезпеченням підприємства розуміють сукупність інформаційних ресурсів (інформаційну базу) і способів їх організації, необхідних і придатних для реалізації аналітичних і управлінських процедур, що забезпечують фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання. Здійснення міжнародного бізнесу неможливо без належного інформаційного забезпечення, яке дозволяє оцінити умови виробництва, можливості отримання ресурсів, ступінь насиченості ринку, місткість ринку – все це можливо тільки за отримання і оброблення необхідної інформації. Для визначення напрямів удосконалення інформаційного забезпечення міжнародного бізнесу ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» було сформовано основні цілі та елементи підсистем механізму інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності на досліджуваному підприємстві. Розглянувши цілі та елементи підсистем механізму реалізації функції інформаційного забезпечення, а також за результатами аналізу, проведеного у розділі 2, ми дійшли висновків що удосконалення потребує програмне забезпечення, яке використовується на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД».

Було систематизовано програмні продукти, що використовуються для інформаційного забезпечення діяльності підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу залежно від призначення: для збору та обліку інформації про зовнішнє середовище, програми для збору та обліку інформації про внутрішнє середовище, статистичні програмні продукти, аналітичні програмні продукти з функціями прогнозування та спеціалізовані маркетингові програмні

продукти. Порівнявши різні програмні продукти, ми дійшли висновку, що найбільш доцільним є використання систем класу BI, а саме «Oracle Business Intelligence», який призначений для опрацювання та аналізу інформації з метою подальшого її використання під час прийняття стратегічних маркетингових рішень, планування та прогнозування розвитку підприємства. Перевагами даного програмного забезпечення є можливість роботи з великими обсягами даних та надання оперативної інформації щодо діяльності підприємства у реальному часі, прогнозування майбутнього розвитку підприємства на основі детального аналізу, та з використанням різноманітних методів знаходження взаємозв'язків між показниками. Саме цей вид програмного забезпечення дозволяє ефективно вирішувати задачі стратегічного маркетингу, має потужну аналітичну базу та підходить для впровадження на ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД». За орієнтовними розрахунками вартість впровадження «Oracle Business Intelligence» у перший рік складатиме 235,6 тис. грн.

За результатами розрахунків експертів, від впровадження подібних оптимізацій, можна попередньо очікувати економічний ефект у вигляді скорочення виробничого циклу, збільшення доходу підприємства, зменшення оборотних коштів в запасах, підвищення ефективності використання ресурсів, зниження операційних витрат та збільшення оборотності коштів в розрахунках. Для оцінки ефективності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» здійснено прогнозування показників ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства з урахуванням запропонованих заходів та за незмінної ситуації. Результати розрахунків підтвердили, що найближчими роками за умови урахування запропонованих заходів відбудеться підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД», що вказує на доцільність впровадження запропонованих нами заходів у практичну діяльність досліджуваного підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Крістев А. Механізми оперативного інформаційного забезпечення діяльності промислових підприємств Болгарії та України : дис. д-ра філософії в галузі економіки : 08.00.04. Київ, 2010. – 254 с.
2. Денисов О. М. Інформаційні технології та глобалізація / О. М. Денисов // Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. – 2016. – С. 167-171.
3. Тронь С. П. Аналіз інформаційного забезпечення торговельних підприємств / С. П. Тронь // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Вип. 7(3). - С. 135-138.
4. Шпак Ю.Н. Економічне оцінювання інформаційної діяльності підприємств / Шпак Ю.Н. // Економіка АПК. - 2018. - № 5 - С. 126-132.
5. Нога І. М., Скриньковський, Р. М., Павловські Г. Діагностика ефективності застосування інформаційних технологій в управлінні підприємствами. Бізнес Інформ. 2016. № 9. С. 241-245.
6. Іванов Ю. Б. Складові інформаційного забезпечення маркетингової діяльності промислового підприємства / Ю. Б. Іванов, М. І. Ус // Бізнес Інформ. - 2016. - № 1. - С. 299-305.
7. Стадник В. В. Науково-методичні підходи до управління інноваційною діяльністю підприємства та його інформаційним забезпеченням / В. В. Стадник, О. В. Головчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2017. - № 5. - С. 177-181.
8. Лозиченко О. М. Дослідження зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на забезпечення інформацією в процесі управління діяльністю промислових підприємств / О. М. Лозиченко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2018. - № 3(2). - С. 262-267.
9. Суліменко Л. А. Інформаційне забезпечення управління фінансовими результатами підприємств [Електронний ресурс] / Л. А. Суліменко, А. В. Киян // Наукові горизонти. - 2018. - № 5. - С. 52–59.

10. Лозиченко О. М. Формування та використання системи інформаційного забезпечення управління діяльністю на промислових підприємствах / О. М. Лозиченко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. - 2018. № 2. – С. 15-21.
11. Веб сайт ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД». – Режим доступу: <http://selenagranite.com>
12. Веб сайт «Фидес». – Режим доступу: <https://fides.ua>
13. Веб сайт «НТФ "Інтес"». – Режим доступу: <https://qdpro.com.ua>
14. Index of Economic Freedom. – Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/>
15. The Global Competitiveness Index. – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index/>
16. Enabling Trade Index. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GETR_2016_report.pdf
17. Doing Business. - Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/Rankings>.
18. R&D SPENDING BY COUNTRY / Unesco. - Режим доступу: <http://uis.unesco.org/apps/visualisations/research-and-development-spending/>
19. Золотарьова О. Ринок природного будівельного каменю в Україні / О. Золотарьова, Н. Мережко, О. Шульга // Товари і ринки. - 2018. - № 1. - С. 60–74. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tovary_2018_1_7
20. Експрес-аналіз зовнішньоекономічної діяльності на ринку «Оброблений камінь». – Режим доступу: <http://www.apn-ua.com/exim/n864>
21. Державний інформаційний геологічний фонд України. - Режим доступу: <http://minerals-ua.info>
22. Державна фіскальна служба України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/>
23. UN Comtrade. International Trade Statistics Database. – Режим доступу: <https://comtrade.un.org/data/>
24. Global innovation index 2019. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>
25. The Business School for the World. – Режим доступу: <https://www.insead.edu>

26. World Intellectual Property Report 2019. - Режим доступу: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_944_2019.pdf
27. International Telecommunication Union. – Режим доступу: <https://www.itu.int>
28. Сугак Т. О. Особливості інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / Т. О. Сугак // Вчені записки університету "КРОК". Серія : Економіка. - 2018. - Вип. 3. - С. 187-194. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzuk_2018_3_27
29. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні [Електронний ресурс] : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 23–24 трав. 2017 р.) / відп. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 294 с.
30. Тронь С. П. Аналіз інформаційного забезпечення торговельних підприємств / С. П. Тронь // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Вип. 7(3). - С. 135-138. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_7%283%29__36
31. Корнєв Ю. Інформаційне забезпечення розвитку підприємницької діяльності / Ю. Корнєв // Вісник Національної академії наук України. - 2018. – № 5. – С. 24-31. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2018_5_5
32. International Data Corporation. - Режим доступу: <https://www.idc.com/>
33. Каргін Б.Б. Впровадження інноваційних інформаційних технологій у діяльність промислових підприємств / дис. на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук, 2019. - Режим доступу: <https://pstu.edu/uk/dissertation/впровадження-інноваційних-інформкаргінаці/>
34. Савчук А.М. Програмне забезпечення стратегічного маркетингу підприємств торгівлі. Вісник Хмельницького національного університету 2017, № 5, Т. 2. – С. 145-148.
35. Вербицька Г. Л. Особливості маркетингової підтримки інновацій вітчизняних промислових підприємств в умовах міжнародних

- економічних відносин / Г. Л. Вербицька // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Логістика. - 2018.
36. Мельник О. Використання системи інтерактивних маркетингових комунікацій для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на міжнародному ринку / О. Мельник, А. Радько // Економіст. - 2018. - № 1. - С. 42-45.
37. Пасемко Г. П. Маркетингові концепції діяльності українських підприємств на міжнародному товарному ринку [Електронний ресурс] / Г. П. Пасемко, Л. Г. Бага, Г. Є. Беседіна, О. О. Ірха // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. - 2017. - № 4. - С. 59-66. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnu_ekon_2017_4_8
38. Артющенко В. Роль реалізації концепції маркетингу при виході на міжнародний ринок / В. Артющенко, І. Окландер, Д. Горбунов // Маркетинг в Україні. - 2018. - № 5. - С. 52-55.
39. Севрук І. М. Маркетингові інновації в діяльності міжнародних роздрібних мереж / І. М. Севрук // Вісник Одеського національного університету. Економіка. - 2018. - Т. 18, Вип. 1. - С. 180-188.
40. Колесніков В. П. Маркетингові дослідження як інструментарій прийняття ефективних управлінських рішень при виході на українські та міжнародні ринки / В. П. Колесніков, О. В. Харкута // Прометей. – 2018. – № 1. – С. 168-171.
41. Сайт Oracle Business Intelligence. – Режим доступу: <https://www.oracle.com/>
42. Каргін Б.Б. Оцінка економічної ефективності впровадження інформаційних технологій (ІТ). Соціально-економічні та правові аспекти трансформації суспільства: XXII Всеукр. науково- практ. конференція студентів, аспірантів і молодих вчених, Бахмут, 17 травня 2018 р. Бахмут: Дон УЕП, 2018. Ч. 1. С. 154-155.
43. Який економічний ефект для компанії може мати автоматизація аналітики? – Режим доступу: <https://bi-serv.com/yakij-ekonomichnij-efekt-dlya-kompaniyi-mozhe-mati-avtomatizatsiya-analitiki/>

СПРОЩЕНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

			КОДИ
Дата (рік, місяць, число)			
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	за ЄДРПОУ	37927244
Територія	Хорошівський р-н	за КОАТУУ	1824055000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид діяльності	економічної Різання, оброблення та оздоблення декоративного та будівельного каменю	за КВЕД	23.70
Середня кількість працівників, осіб			
Одиниця виміру: тис. грн			
Адреса, телефон: 12101, Житомирська обл., Хорошівський р-н, смт. Володарськ-Волинський, вул. Котляревського, 1а			

1. Баланс
на 31.12.2014 р.

Форма № 1-мс

Код за
ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	2307	2330
первісна вартість	1011	3069	3100
знос	1012	762	770
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	1724	1741
Інші необоротні активи	1090	794	802
Усього за розділом I	1095	4824	4873
II. Оборотні активи			
Запаси, у тому числі	1100	299	302
готова продукція	1103	138	139
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	104	105
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	1135	428	432
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	867	876
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	845	854
Витрати майбутніх періодів	1170	118	119
Інші оборотні активи	1190	388	392
Усього за розділом II	1195	3049	3080
IV. Необоротні активи та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	7873	7953

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2365	2389
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	842	851
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	350	354
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	3558	3594
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	2476	2501
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	585	591
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	550	556
товари, роботи, послуги	1615	142	143
розрахунками з бюджетом	1620	177	179
розрахунками зі страхування	1625	36	36
розрахунками з оплати праці	1630	100	101
Доходи майбутніх періодів	1665	109	110
Інші поточні зобов'язання	1690	141	142
Усього за розділом III	1695	1839	1858
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	7873	7953

**2. Звіт про фінансові результати
за 2014 р.**

Форма № 2-мс
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	26801	26451
Інші операційні доходи	2120	10849	6004
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	37650	32455
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15069	14067
Інші операційні витрати	2180	10583	9321
Інші витрати	2270	1950	854
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	27602	24242
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	10048	8213
Податок на прибуток	2300	2110	1560
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	7938	6653

Продовження додатку А

СПРОЩЕНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

			КОДИ
Дата (рік, місяць, число)			
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	за ЄДРПОУ	37927244
Територія	Хорошівський р-н	за КОАТУУ	1824055000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Різання, оброблення та оздоблення декоративного та будівельного каменю	за КВЕД	23.70
Середня кількість працівників, осіб			
Одиниця виміру: тис. грн			
Адреса, телефон: 12101, Житомирська обл., Хорошівський р-н, смт. Володарськ-Волинський, вул. Котляревського, 1а			

1. Баланс

на 31.12.2015 р.

Форма № 1-мс

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	2330	1846
первісна вартість	1011	3100	3118
знос	1012	770	1272
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	1741	1610
Інші необоротні активи	1090	802	795
Усього за розділом I	1095	4873	4251
II. Оборотні активи			
Запаси, у тому числі	1100	302	310
готова продукція	1103	139	142
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	105	103
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	1135	432	685
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	876	1497
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	854	742
Витрати майбутніх періодів	1170	119	102
Інші оборотні активи	1190	392	395
Усього за розділом II	1195	3080	3834
IV. Необоротні активи та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	7953	8085

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2389	2389
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	851	851
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	354	373
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	3594	3613
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	2501	2142
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	591	468
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	556	959
товари, роботи, послуги	1615	143	189
розрахунками з бюджетом	1620	179	141
розрахунками зі страхування	1625	36	61
розрахунками з оплати праці	1630	101	167
Доходи майбутніх періодів	1665	110	234
Інші поточні зобов'язання	1690	142	111
Усього за розділом III	1695	1858	2330
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	7953	8085

**2. Звіт про фінансові результати
за 2015 р.**

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28606	26801
Інші операційні доходи	2120	11729	10849
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	40335	37650
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15514	15069
Інші операційні витрати	2180	12039	10583
Інші витрати	2270	2127	1950
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	29680	27602
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	10655	10048
Податок на прибуток	2300	2451	2110
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	8204	7938

Продовження додатку А

СПРОЩЕНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

			КОДИ
Дата (рік, місяць, число)			
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	за ЄДРПОУ	37927244
Територія	Хорошівський р-н	за КОАТУУ	1824055000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Різання, оброблення та оздоблення декоративного та будівельного каменю	за КВЕД	23.70
Середня кількість працівників, осіб			
Одиниця виміру: тис. грн			
Адреса, телефон: 12101, Житомирська обл., Хорошівський р-н, смт. Володарськ-Волинський, вул. Котляревського, 1а			

1. Баланс
на 31.12.2016 р.

Форма № 1-мс

Код за
ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	1846	1693
первісна вартість	1011	3118	3085
знос	1012	1272	1392
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	1610	1205
Інші необоротні активи	1090	795	680
Усього за розділом I	1095	4251	3578
II. Оборотні активи			
Запаси, у тому числі	1100	310	292
готова продукція	1103	142	136
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	103	81
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	1135	685	628
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1497	2672
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	742	627
Витрати майбутніх періодів	1170	102	117
Інші оборотні активи	1190	395	381
Усього за розділом II	1195	3834	4798
IV. Необоротні активи та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	8085	8376

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2389	2453
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	851	865
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	373	372
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	3613	3690
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	2142	2341
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	468	421
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	959	673
товари, роботи, послуги	1615	189	247
розрахунками з бюджетом	1620	141	157
розрахунками зі страхування	1625	61	88
розрахунками з оплати праці	1630	167	229
Доходи майбутніх періодів	1665	234	363
Інші поточні зобов'язання	1690	111	167
Усього за розділом III	1695	2330	2345
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	8085	8376

**2. Звіт про фінансові результати
за 2016 р.**

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28641	28606
Інші операційні доходи	2120	11908	11729
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	40549	40335
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15634	15514
Інші операційні витрати	2180	11692	12039
Інші витрати	2270	1975	2127
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	29301	29680
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	11248	10655
Податок на прибуток	2300	2362	2451
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	8886	8204

Продовження додатку А

СПРОЩЕНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

			КОДИ
Дата (рік, місяць, число)			
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	за ЄДРПОУ	37927244
Територія	Хорошівський р-н	за КОАТУУ	1824055000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Різання, оброблення та оздоблення декоративного та будівельного каменю	за КВЕД	23.70
Середня кількість працівників, осіб			
Одиниця виміру: тис. грн			
Адреса, телефон: 12101, Житомирська обл., Хорошівський р-н, смт. Володарськ-Волинський, вул. Котляревського, 1а			

1. Баланс
на 31.12.2017 р.

Форма № 1-мс

Код за
ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	1693	2293
первісна вартість	1011	3085	3618
знос	1012	1392	1325
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	1205	1341
Інші необоротні активи	1090	680	664
Усього за розділом I	1095	3578	4298
II. Оборотні активи			
Запаси, у тому числі	1100	292	277
готова продукція	1103	136	128
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	81	106
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	1135	628	834
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2672	1311
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	627	528
Витрати майбутніх періодів	1170	117	94
Інші оборотні активи	1190	381	375
Усього за розділом II	1195	4798	3525
IV. Необоротні активи та групи вибуття			
Баланс	1300	8376	7823

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2453	2393
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	865	748
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	372	369
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	3690	3510
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	2341	2342
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	421	309
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	673	131
товари, роботи, послуги	1615	247	466
розрахунками з бюджетом	1620	157	129
розрахунками зі страхування	1625	88	101
розрахунками з оплати праці	1630	229	314
Доходи майбутніх періодів	1665	363	253
Інші поточні зобов'язання	1690	167	268
Усього за розділом III	1695	2345	1971
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	8376	7823

**2. Звіт про фінансові результати
за 2017 р.**

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	26919	28641
Інші операційні доходи	2120	5213	11908
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	32132	40549
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15681	15634
Інші операційні витрати	2180	5766	11692
Інші витрати	2270	2278	1975
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	23725	29301
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	8407	11248
Податок на прибуток	2300	1597	2362
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	6810	8886

Продовження додатку А

СПРОЩЕНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

			КОДИ		
			Дата (рік, місяць, число)		
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»	за ЄДРПОУ	37927244		
Територія	Хорошівський р-н	за КОАТУУ	1824055000		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Різання, оброблення та оздоблення декоративного та будівельного каменю	за КВЕД	23.70		
Середня кількість працівників, осіб					
Одиниця виміру: тис. грн					
Адреса, телефон: 12101, Житомирська обл., Хорошівський р-н, смт. Володарськ-Волинський, вул. Котляревського, 1а					

1. Баланс
на 31.12.2018 р.

Форма № 1-мс

Код
ДКУД

за

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	2293	2253
первісна вартість	1011	3618	3601
знос	1012	1325	1348
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	1341	1343
Інші необоротні активи	1090	664	555
Усього за розділом I	1095	4298	4151
II. Оборотні активи			
Запаси, у тому числі	1100	277	229
готова продукція	1103	128	108
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	106	114
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	1135	834	365
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1311	1488
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	528	409
Витрати майбутніх періодів	1170	94	82
Інші оборотні активи	1190	375	353
Усього за розділом II	1195	3525	3040
IV. Необоротні активи та групи вибуття			
Баланс	1300	7823	7191

Закінчення додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2393	2393
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	748	735
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	369	307
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	3510	3435
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	2342	1938
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	309	243
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	131	129
товари, роботи, послуги	1615	466	443
розрахунками з бюджетом	1620	129	118
розрахунками зі страхування	1625	101	92
розрахунками з оплати праці	1630	314	299
Доходи майбутніх періодів	1665	253	238
Інші поточні зобов'язання	1690	268	256
Усього за розділом III	1695	1971	1818
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	7823	7191

**2. Звіт про фінансові результати
за 2018 р.**

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	24687	26919
Інші операційні доходи	2120	4543	5213
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	29230	32132
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15984	15681
Інші операційні витрати	2180	5961	5766
Інші витрати	2270	2362	2278
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	24307	23725
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	4923	8407
Податок на прибуток	2300	886	1597
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	4037	6810

Додаток Б

Динаміка показників фінансового результату діяльності ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр., тис. грн

Стаття	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютне відхилення					Відносне відхилення, %				
						2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2014	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2014
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	26801	28606	28641	26919	24687	1805	35	-1722	-2232	-2114	107	100	94	92	92
Інші операційні доходи	10849	11729	11908	5213	4543	880	179	-6695	-670	-6306	108	102	44	87	42
Разом доходи	37650	40335	40549	32132	29230	2685	214	-8417	-2902	-8420	107	101	79	91	78
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	15069	15514	15634	15681	15984	445	120	47	303	915	103	101	100	102	106
Інші операційні витрати	10583	12039	11692	5766	5961	1456	-347	-5926	195	-4622	114	97	49	103	56
Інші витрати	1950	2127	1975	2278	2362	177	-152	303	84	412	109	93	115	104	121
Разом витрати	27602	29680	29301	23725	24307	2078	-379	-5576	582	-3295	108	99	81	103	88
Фінансовий результат до оподаткування	10048	10655	11248	8407	4923	607	593	-2841	-3484	-5125	106	106	75	59	49
Податок на прибуток	2110	2451	2362	1597	886	341	-89	-765	-711	-1224	116	96	68	56	42
Чистий прибуток (збиток)	7938	8204	8886	6810	4037	266	682	-2076	-2773	-3901	103	108	77	59	51

Джерело: розраховано автором за даними додатку А.

Додаток В

Динаміка активів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр., тис. грн

Актив	На 31.12. 2014	На 31.12. 2015	На 31.12. 2016	На 31.12. 2017	На 31.12. 2018	Відхилення, 2018/2014	
						абсол.	відн., %
I. Необоротні активи							
Основні засоби	2330	1846	1693	2293	2253	-77	97
первісна вартість	3100	3118	3085	3618	3601	501	116
знос	770	1272	1392	1325	1348	578	175
Довгострокові фінансові інвестиції	1741	1610	1205	1341	1343	-398	77
Інші необоротні активи	802	795	680	664	555	-247	69
Усього за розділом I	4873	4251	3578	4298	4151	-722	85
II. Оборотні активи							
Запаси, у тому числі	302	310	292	277	229	-73	76
готова продукція	139	142	136	128	108	-31	78
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	105	103	81	106	114	9	109
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
з бюджетом	432	685	628	834	365	-67	84
Інша поточна дебіторська заборгованість	876	1497	2672	1311	1488	612	170
Поточні фінансові інвестиції							
Гроші та їх еквіваленти	854	742	627	528	409	-445	48
Витрати майбутніх періодів	119	102	117	94	82	-37	69
Інші оборотні активи	392	395	381	375	353	-39	90
Усього за розділом II	3080	3834	4798	3525	3040	-40	99
Баланс	7953	8085	8376	7823	7191	-762	90

Джерело: розраховано автором за даними додатку А.

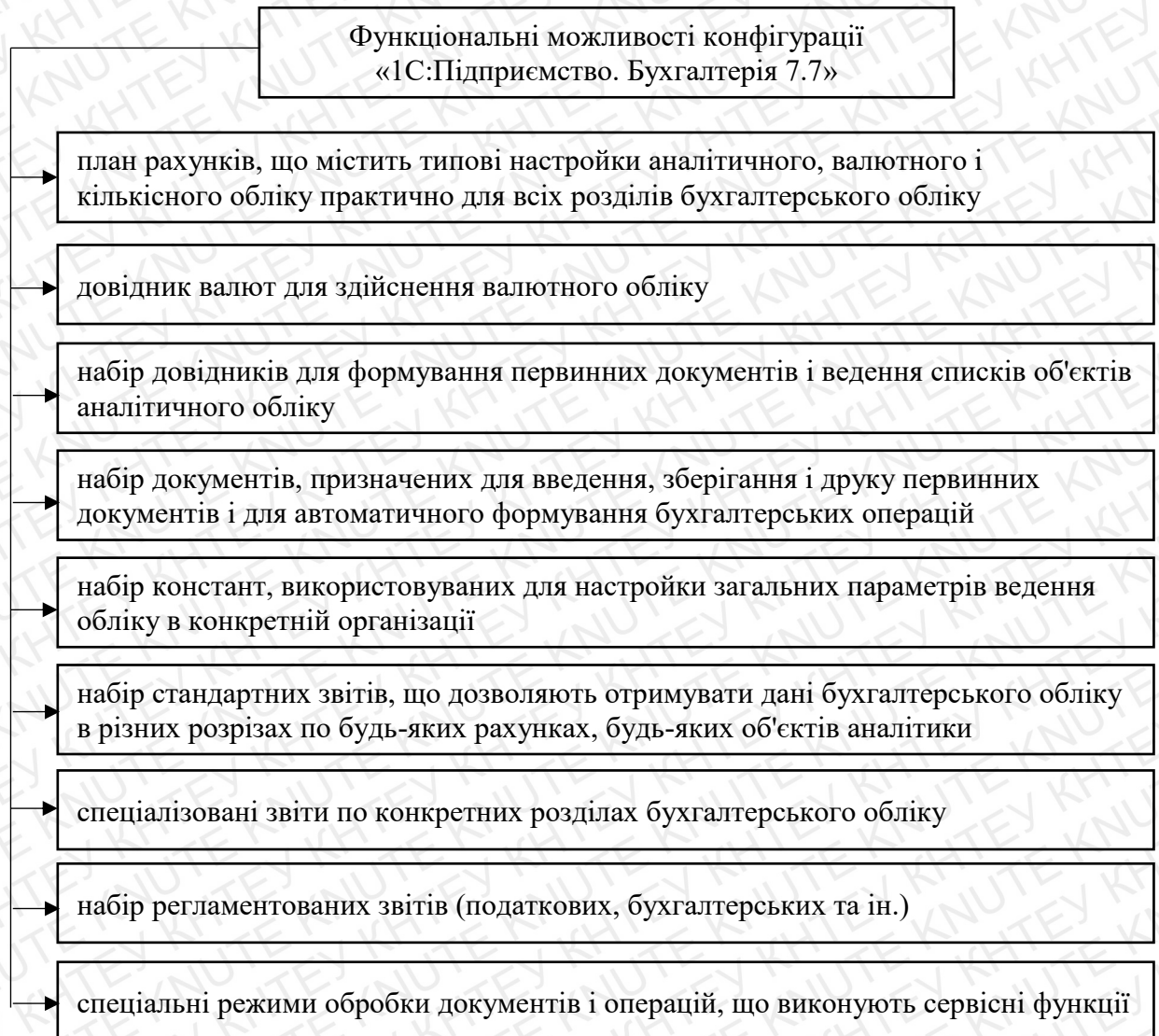
Додаток Г

Динаміка пасивів ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД» за 2014-2018 рр., тис. грн

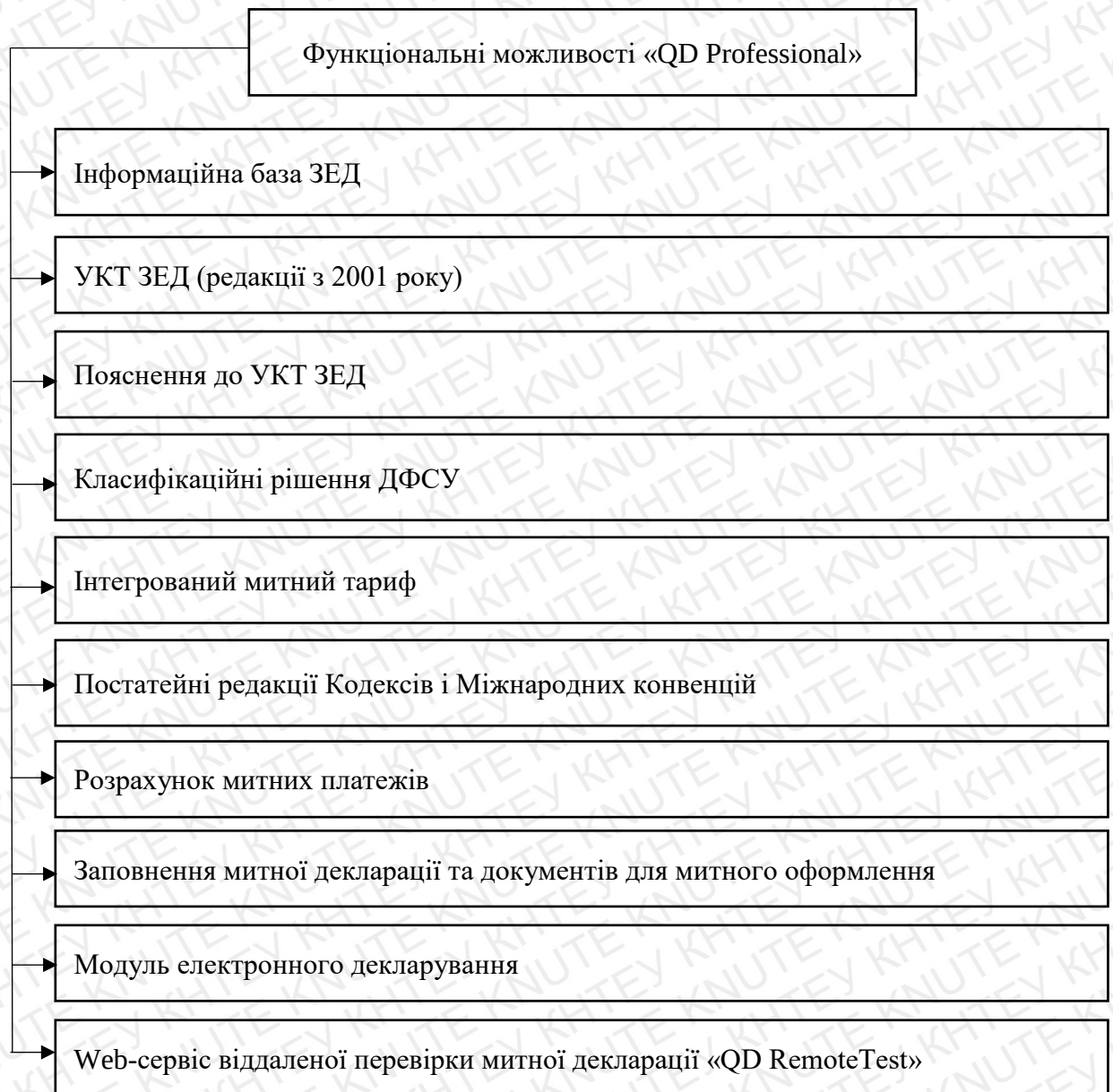
Пасив	На 31.12. 2014	На 31.12. 2015	На 31.12. 2016	На 31.12. 2017	На 31.12. 2018	Відхилення, 2018/2014	
						абсол.	абсол.
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	2389	2389	2453	2393	2393	4	100
Резервний капітал	851	851	865	748	735	-116	86
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	354	373	372	369	307	-47	87
Усього за розділом I	3594	3613	3690	3510	3435	-159	96
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	2501	2142	2341	2342	1938	-563	77
III. Поточні зобов'язання							
Короткострокові кредити банків	591	468	421	309	243	-348	41
Поточна кредиторська заборгованість за:							
довгостроковими зобов'язаннями	556	959	673	131	129	-427	23
товари, роботи, послуги	143	189	247	466	443	300	310
розрахунками з бюджетом	179	141	157	129	118	-61	66
розрахунками зі страхування	36	61	88	101	92	56	256
розрахунками з оплати праці	101	167	229	314	299	198	296
Доходи майбутніх періодів	110	234	363	253	238	128	216
Інші поточні зобов'язання	142	111	167	268	256	114	180
Усього за розділом III	1858	2330	2345	1971	1818	-40	98
Баланс	7953	8085	8376	7823	7191	-762	90

Джерело: розраховано автором за даними додатку А.

**Функціональні можливості конфігурації
«1С:Підприємство. Бухгалтерія 7.7»**

Джерело: складено автором на основі [12].

Функціональні можливості «QD Professional»

Джерело: складено автором на основі [13].

Додаток 3

Дані для оцінювання бізнес-середовища ТОВ «СЕЛЕНА ГРАНІТ ЛТД»

Показник	Назва індексу	Німеччина	Польща	Франція	Болгарія	Угорщина	Австрія
Забезпечення виконання контрактів	Індекс легкості ведення бізнесу (Doing Business)	13	55	16	42	25	10
Отримання кредитів		48	37	104	67	37	94
Оподаткування		46	77	61	97	56	44
Захист інвесторів		61	51	45	25	97	37
Реєстрація власності		76	92	99	66	29	31
Реєстрація підприємства		125	128	32	113	87	127
Наявність та якість транспортної інфраструктури	Індекс залучення країн світу до міжнародної торгівлі (Enabling Trade Index)	6,0	3,9	6,1	3,1	3,6	4,7
Наявність та якість транспортного сервісу		5,8	4,8	5,4	4,1	4,7	5,7
Наявність та використання ІКТ		6,2	5,3	6,0	5,2	5,1	6,1
Доступ до внутрішнього ринку		5,3	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4
Ефективність і прозорість прикордонного управління		6,0	5,7	5,8	5,0	5,7	6,3
Доступ до зовнішніх ринків		4,2	4,6	4,3	4,2	4,4	4,4
Діловий клімат	Індекс глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index)	5,3	4,5	5,0	4,2	4,5	5,4
Конкурентоспроможність		5,6	4,1	5,2	3,8	3,7	5,6
Інфраструктура електрики та телефонії		6,1	5,5	6,2	4,8	5,2	6,7
Розвиненість фінансового ринку		5,0	4,2	4,5	4,1	4,3	4,6
Ефективність ринку товарів		5,3	4,6	4,7	4,3	4,4	4,9
Вища освіта та профпідготовка		5,7	5,0	5,4	4,6	4,3	5,7
Інноваційний потенціал		5,6	3,4	4,9	3,3	3,4	5,0
Етика та корупція		5,3	3,6	4,7	3,0	3,0	4,9
Приватні інститути		5,3	4,3	5,2	4,1	3,6	5,5
Ефективність урядової політики		5,2	2,9	3,8	3,2	2,8	4,0
Зловживання впливом		5,3	3,0	4,6	2,9	2,5	4,7
Ефективність ринку праці		5,0	4,1	4,3	4,3	4,2	4,5
Макроекономічна стабільність		6,1	5,2	4,8	5,7	5,1	5,5
Розмір ринку		6,0	5,2	5,7	3,9	4,3	4,6
Рівень технологічного розвитку		6,2	4,9	5,9	5,1	5,1	6,0
Фіскальна свобода	Індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom)	91,8	86,4	64,9	98,8	85,0	85,5
Свобода інвестицій		80,0	80,0	75,0	70,0	80,0	90,0
Свобода праці		52,8	63,9	45,2	68,4	64,7	68,7
Монетарна свобода		77,9	82,1	79,1	88,0	81,8	81,5
Право власності		79,9	62,3	82,5	62,5	60,9	84,2

Джерело: складено автором на основі [14-18].

Додаток К

Система інформації, необхідної для забезпечення діяльності підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Інформаційні потоки (системи)	Описова функція	Аналітична функція	Прогностична функція
1. Про стан ринку <i>З боку пропозиції</i>	підприємства за галузями, регіонами (наявність, їхнє місцезнаходження, координати);	аналіз стану в галузі, тенденцій розвитку в часі, процесів концентрації, монополізації, капіталізації;	прогнозування розвитку галузі, появи нових конкурентів;
<i>З боку попиту</i>	потенційні споживачі, їхні доходи;	аналіз попиту на продукцію, споживчого ринку, динаміки доходів населення; аналіз структурних, професійних, регіональних змін на ринку праці;	прогнозні тенденції зміни попиту;
2. Про стан фінансового сектора	фінансові показники діяльності підприємств: обсяги капіталу, обороту, прибутку, інвестицій;	аналіз фінансових показників у часі за регіонами і галузями;	прогнозування фінансового розвитку економіки, галузі, підприємства;
3. Про міжнародну економічну діяльність	обсяги імпорту й експорту, географія та масштаби міжнародної економічної діяльності;	аналіз галузевої структури міжнародної торгівлі, регіональних тенденцій, проблем виходу підприємств на зовнішні ринки, проблем митного регулювання тощо;	прогнозування основних тенденцій розвитку світових ринків та перспектив виходу на них підприємства; ефективність міжнародної економічної діяльності підприємства
4. Про державне регулювання	нормативно-правові інструкції щодо порядку функціонування підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу, оподаткування, кредитування, валютного регулювання; міжнародної економічної діяльності тощо.	аналіз змін державних актів, банківської відсоткової ставки, податкових пільг, політики кредитів та субсидій.	прогнозні передбачення змін державної політики відносно підприємництва та міжнародної економічної діяльності.

Джерело: [31].